

Offentlig innkalling

Styret ved Norges Handelshøyskole

Dato: 16.12.2021 10:00

Sted: Rom C314

Saksliste

Vedtaksaker

74/21 Godkjenning av protokoll fra møte 8/21, innkalling og saksliste møte 9/21	Vedlegg u.off. jf. Offl. § 5	3
75/21 Rektor orienterer om status og fremdrift - møte 9/21		4
76/21 Strategiprosess - strategi 2022-2025	U.off. jf. Offl. § 13 jf. fvl. § 13.1 pkt 2	6
77/21 Budsjett 2022	Vedlegg 1 u.off. jf. Offl. § 23, første ledd	7
78/21 Opptakssrammer 2022		17
79/21 Introduksjon til arbeidet med bærekraftig drift av NHH		20
80/21 Møteplan for høsten 2022 for NHH-styret		34
81/21 Evaluering av meritteringsordningen		35
82/21 Midlertidig forskrift om sensurfrister for 2022		40
83/21 Eventuelt - møte 9/21		54

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 8/21, INNKALLING OG SAKSLISTE MØTE 9/21

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03483-4

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
16.12.2021

Utvalgsnr
74/21

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 8/21 godkjennes. Innkalling og saksliste til møte 9/21 godkjennes.

Bakgrunn:

Vedlagt protokoll fra møte 8/21 til godkjenning.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 8/21 (U.off. Offl. § 5)

Sak 74/21 Vedlegg

Dokumentet er unntatt offentlighet.

Tittel: Protokoll fra møte 8/21

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl. § 5

REKTOR ORIENTERER OM STATUS OG FREMDRIFT - MØTE 9/21

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03484-4

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
16.12.2021

Utvalgsnr
75/21

Forslag til vedtak:

Styret tar redegjørelsen til orientering.

Sak 76/21

Saken er unntatt offentlighet.

Tittel: Strategiprosess - strategi 2022-2025

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl §13 jfr Fvl §13.1pkt2

BUDSJETT 2022

Saksbehandler Kari Blom
Arkivreferanse 21/04375-3

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	16.12.2021	77/21

Forslag til vedtak:

Styret vedtar budsjettfordeling for 2022 i samsvar med tabellen presentert i del fem i saksfremlegget. Videre fordeling til institutter, avdelinger og tiltak gjøres administrativt og i samsvar med detaljer presentert i *vedlegg 1* til saksfremlegget.

Styret tar tabellen omtalt i del tre til etterretning.

Styret tar foreløpig investeringsplan presentert i *vedlegg 2* til etterretning, og ber om at innspill som fremkom i møtet innarbeides i endelig investeringsplan som fremlegges for vedtak 19.01.22.

Styret tar til etterretning at endelig budsjett for 2022 ikke er vedtatt før regnskapet for 2020 er behandlet.

Bakgrunn:

1. Innledning

Styret fikk foreløpig budsjett til behandling 2. november 2021. Basert på styrets innspill og det videre arbeidet med budsjettprioriteringer, fremlegges et forslag til endelig budsjett.

Dette saksfremlegget omtaler i hovedsak budsjettet for den bevilgningsfinansierte aktiviteten ved NHH (BFV). I *vedlegg 1: Detaljer budsjett 2022* til styresaken, er forutsetningene som ligger til grunn for budsjettet for BFV omtalt mer detaljert. I *vedlegg 2: Langsiktig investeringsplan*, finnes en detaljert beskrivelse av foreslåtte investeringsprosjekter.

Budsjettet for NHH Executive (NHHE) og øvrig Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er gitt en særskilt omtale i vedlegget til styresaken.

2. Utvikling i basisbevilgningen

Som omtalt i forbindelse med behandlingen av budsjettet i november, har NHH hatt en økning i basisbevilgningen i perioden 2019-2021 med til sammen 48,3 mill. kr. som følge av at høyskolen fra og med 2021 ble innlemmet i statens husleieordning og dermed betaler

husleie på hele bygningsmassen. Budsjettforslaget for 2022 innebærer imidlertid en realnedgang i basisbevilgningen på 6,9 mill. kr., hovedsakelig som følge av en omlegging i premiemodellen for beregning av pensjon.

På tross av redusert basisbevilgning, er høyskolens økonomiske handlingsrom tilfredsstillende, og det tillates fortsatt et løft i samlet kostnadsnivå i samsvar med det langtidsbudsjettet som ble vedtatt i juni. Dette innebærer at det etableres et permanent høyere nivå på faste kostnader som er bærekraftig, og som samtidig balanserer ønsket om tilstrekkelige midler til strategiske tiltak med kravet om at ubrukt bevilgning ikke skal overskride 5% av årets bevilgning.

Budsjettforslaget for 2022 er utarbeidet med en intensjon om at NHH i et langsiktig perspektiv skal ha en kostnadsstruktur som er bærekraftig og gir tilstrekkelig handlingsrom for å gjennomføre styrets strategiske prioriteringer. To førende forutsetninger er lagt til grunn for rammene i budsjettet:

- Faste kostnader skal over tid ikke avvike vesentlig fra 95% av årets samlede bevilgning
- Strategiske satsinger inklusive langsiktig investeringsplan skal minst være så store at avsetninger relatert til ubrukt bevilgning ikke overskrider 5%

Tabellen nedenfor gir en illustrasjon på hvordan kontantstrøm og avsetning vil utvikle seg dersom man vedtar årets forslag til budsjett, samtidig som forutsetningene i gjeldende langtidsbudsjett legges til grunn for årene 2023-2025.

	Forslag		LTB 2022-25					
	Budsjett 2022 (2022-kr.)	Årsverk 2022	Budsjett 2023 (2022-kr.)	Årsverk 2023	Budsjett 2024 (2022-kr.)	Årsverk 2024	Budsjett 2025 (2022-kr.)	Årsverk 2025
Tall i 1.000 kr.								
Sum årets dekningside	590 705		604 563		613 572		617 228	
Sum fastlønn	374 283	405,5	372 163	400,8	372 163	400,8	372 163	400,8
Sum drift, ikke bygningsrelatert	93 814		94 209		94 209		94 209	
Sum drift bygg	83 481		83 500		83 500		83 500	
Sum investeringer	17 675		17 700		17 700		17 700	
Sum faste kostnader	569 253		567 572		567 572		567 572	
Sum forpliktete strategiske satsinger	18 278		16 035		13 000		8 100	
Sum kostnader	587 531		583 607		580 572		575 672	
Underforbruk (+) / overforbruk (-) grunnbudsjett	3 174		20 955		33 000		41 556	
Avsatt til nye strategiske satsinger	19 037		13 000		17 000		23 000	
Avsatt til langsiktig investeringsplan	52 770		15 000		15 000		15 000	
Overførte midler fra forrige år/budsjettjusteringer	29 278							
Under(+)/ overforbruk(-) inkl. strategiske prioriteringer	-97 911		-7 045		1 000		3 556	
	UB 2022		UB 2023		UB 2024		UB 2025	
Ubrukte midler KD - rammebevilgning	7 555		510		1 510		5 066	
Faste kostnader i % av bevilgning	98 %		95 %		94 %		93 %	
Sum avsetninger i prosent av årets bevilgning	1,3 %		0,1 %		0,3 %		0,8 %	
Sum avsetninger til disposisjon sentralt	66 279		69 179		72 079		74 979	
Sum avsetninger til disposisjon enhetene	36 783		35 683		34 583		33 483	

3. Strategiske prioriteringer

Det ble i foreløpig budsjett foreslått å sette av 37 mill. kr. til strategiske prioriteringer og 38,4 mill. kr. til fremtidige investeringer, noe som var forventet å gi et samlet overforbruk innenfor BFV på 46,9 mill. kr. I arbeidet frem mot endelig budsjettforslag er det gjort et nytt overslag på forventet underforbruk i 2021, og et anslag på hvor stor andel som forventes overført til øremerkede aktiviteter. Det må forventes at underforbruket i 2021 blir betydelig høyere enn antatt i prognosen som ble utarbeidet pr. 2. tertial. For å sikte mot en avsetning ved slutten av 2021 som ikke overstiger 5% av årets bevilgning har det vært arbeidet med å øke avsetningen til den langsiktige investeringsplanen, og det forslås nå avsatt 52,8 mill. kr. til fremtidige investeringer, opp fra 38,4 mill. kr. i foreløpig budsjett. Det er i tillegg avsatt totalt 37,3 mill. kr. til strategiske prioriteringer. Av dette utgjør 19 mill. kr. nye strategiske prioriteringer.

Budsjettåret 2022 vil være første året i ny strategiperiode. Ny strategi for 2022 – 2025 er ennå ikke vedtatt, men basert på satsingsområdene i forrige strategiperiode, er strategiske midler fordelt på følgende måte (tall fra årets budsjett i parentes):

- Faglig fornyelse og relevans: 3,4 mill. kr. (3,7)
- Fremragende læringsmiljø og pedagogikk: 3,7 mill. kr. (6)
- Forskning på toppnivå: 8,6 mill. kr. (11,5)
- Et tydelig NHH-avtrykk i samfunnet og et revitalisert alumniarbeid 3,6 mill. kr. (3,8)
- Systematisk digitalisering 4,2 mill. kr. (4,8)

I tillegg videreføres midler avsatt til studentrekrutteringsarbeid med 0,9 mill. kr (1,1) og til kompetanseheving for administrativt ansatte med 1,9 mill. kr. (1,9). En detaljert beskrivelse av prioriterte tiltak finnes i vedlegg 1.

Det presiseres at tallene i parentes gjennomgående er større fordi disse også inneholder prioriteringer som er blitt foretatt i forbindelse med avslutning av foregående budsjettår. For å få et fullstendig bilde av ressursene som støtter opp om de ulike satsingsområdene, må en se de over nevnte bevilgningene i sammenheng med budsjettet for øvrig. Eksempelvis må satsingen på «Fremragende læringsmiljø og pedagogikk» også sees i lys av blant annet avsatte midler i investeringsplanen til oppgradering av AV-utstyr og undervisningslokaler.

4. NHHs samlede aktivitet

Tabellen under gir en samlet oversikt over aktivitet som er planlagt gjennomført ved NHH i 2021 og forklarer hvordan denne aktiviteten finansieres av ulike finansieringskilder.

Tall i 1.000 kr.	Bevilgnings- finansiert virksomhet (BFV)	BOA Totalt	NHH totalt
- Årets bevilgning fra KD	581 055	0	581 055
- Inntekt		178 308	178 308
- Dekningsbidrag	9 650	-9 650	0
Sum Dekningssiden	590 705	168 658	759 363
- Fastlønn	374 283	98 343	472 626
- Driftskostnader	206 573	80 993	287 566
- Investeringer	17 675	0	17 675
- Strategiske satsinger / Prosjektrettede tiltak/Langiktig investeringsplan	90 085	0	90 085
- Ekstern overskuddsdeling		1 127	1 127
- Netto tilført fra BFV		-17 418	-17 418
Sum Kostnadssiden	688 616	163 045	851 661
Årets over- (+) underskudd (-)	-97 911	5 613	-92 298

Den første kolonnen i tabellen viser at det budsjetteres med et betydelig underskudd innenfor BFV på 97,9 mill. kr. Av dette er 52,8 mill. kr. midler avsatt til fremtidige investeringer. Underskuddet vil dekkes ved å benytte ubrukte midler fra KD. Ved utgangen av 2021 forventes ubrukte midler fra KD å være ca. 102,9 mill. kr. Dersom fremlagte forslag til budsjett blir vedtatt, vil tilsvarende tall ved utgangen av 2022 være i 7,6 mill. kr. I tillegg kommer fri virksomhetskapskapital (VK) og akkumulert overskudd fra NHHE, som ved utgangen av 2022 forventes å være 66,3 mill. kr. I tillegg forventes frie avsetninger ved enhetene å beløpe seg til 36,8 mill. kr. ved utgangen av 2022. Det store underskuddet i 2022 er en følge av at avsetningen ved utgangen av 2021 forventes å være betydelig høyere enn 5% av årets bevilgning, og det er derfor valgt å disponere store dele av avsetningen til fremtidige investeringsformål. Med henvisning til størrelsen på de frie reservene vurderes utviklingen i NHHs avsetninger å være konsistent med et finansielt bærekraftig opplegg på lengre sikt. Samtidig bidrar den økte basisbevilgningen til at rommet for strategiske satsninger i årene fremover er mer robust overfor fluktasjoner i bidraget fra NHHE.

Tabellen over NHHs samlede budsjett viser videre at høyskolen, i tillegg til ordinær aktivitet finansiert over statsbudsjettet, forventer å generere eksterne inntekter på nærmere 168,7 mill. kr. i 2022.

5. Sammendrag – budsjett BFV 2022

	Budsjett 2022 (des. 2021)
Tall i 1.000 kr.	
- Bevilgning fra KD	581 055
- Dekningsbidrag NHHE	5 650
- Dekningsbidrag øvrig BOA	4 000
Sum årets dekningside	590 705
- Fagstab	201 970
- Administrativ bemanning institutter	16 313
- Stipendiater	53 025
- Administrative enheter	98 725
- Estimert effekt lønnsjustering 2021	
- Lønnsøkning	6 000
- Lønnsrefusjoner	-2 000
- Yrkesskadeforsikring	250
Sum fastlønn	374 283
- Institutter	8 692
- Institutter - forskningstiltak	310
- Utvalg	9 450
- Eksamen (sensur og adm.)	15 000
- Styret - honorar og drift	2 223
- Driftsmidler forvaltet av administrative enheter , ikke bygningsrelatert	58 139
Sum drift, ikke bygningsrelatert	93 814
- Husleie / drift leide bygg	83 481
INVESTERINGER:	
- Investeringer IT	10 675
- Investeringer eiendom	7 000
STRATEGISKE SATSNINGER / PROSJEKTRETTEDE TILTAK:	
Til enhetene	5 048
Til utvalgene	1 060
Prosjektrettede tiltak	12 170
Sum drift	213 248
Sum fastlønn og drift	587 531
Underforbruk (+) / overforbruk (-)	3 174
Avsatt til nye strategiske satsninger	19 037
Avsatt til langsiktig investeringsplan	52 770
Overførte midler fra forrige år/budsjettjusteringer	29 278
Underforbruk (+) / overforbruk (-) - inkl. strategiske prioriteringer	-97 911

Dekningssiden

Som tabellen ovenfor viser, består dekningsiden av tildelte midler over statsbudsjettet og budsjettert dekningsbidrag. Dekningsbidraget fra eksterntfinansierte forskningsprosjekter er basert på erfaringstall fra innværende og foregående år. Dekningsbidraget fra NHHE er basert på at indirekte kostnader er beregnet i samsvar med TDI-modellen for etter- og videreutdanningsvirksomhet.

Kostnadssiden

Fastlønn

Forslag til fastlønnbudsjett for 2022 finansierer 405,5 årsverk fordelt på følgende måte:

- Fagstab: 182,2 årsverk
- Administrativ bemanning ved instituttene: 21,6 årsverk
- Stipendiater: 81 årsverk
- Administrativ bemanning sentralt: 120,7 årsverk

Inklusive lønnsjusteringer, netto lønnsrefusjoner og yrkesskedeforsikring foreslås det avsatt 374,3 mill. kr. til fastlønn.

Drift, ikke bygningsrelatert

Eksklusive bygningsrelatert drift, investeringer og prosjektrettede tiltak foreslås det avsatt 93,8 mill. kr. til drift.

Drift, bygningsrelatert

Det foreslås avsatt 83,4 mill. kr. til bygningsrelatert drift.

Investeringer

Det foreslås avsatt 17,7 mill. kr. til investeringer.

Forpliktete strategiske satsninger

Strategiske satsninger vedtatt i tidligere år medfører en forpliktelse på 18,3 mill. kr i 2022.

Nye strategiske satsninger /

19 mill. kr. avsettes til nye strategiske satsninger og 52,8 mill. kr. avsettes til langsiktig investeringsplan knyttet til eiendom og IT.

Vedlegg:

1. Detaljer Budsjett 2022 – Unntatt offentlighet §23, første ledd
2. Langsiktig investeringsplan

Sak 77/21 - Vedlegg 1

Vedlegget er unntatt offentlighet.

Tittel: Detaljer budsjett 2022

Tilgangskode: Unntatt offentlighet

Paragraf: Offl. § 23 første ledd

Sak 77/21 - Vedlegg 2

VEDLEGG 2: Investeringsplan

Som nevnt i saksfremlegget, forventes høyskolens avsetninger relatert til bevilgningen ved utgangen av 2021 å være betydelig høyere enn 5% av årets bevilgning. Midler avsatt til konkrete investeringsprosjekter, vil holdes utenfor når prosentandelen skal beregnes, og det er derfor viktig å benytte muligheten som ligger i de store avsetningene til å utarbeide realistiske planer for investeringsprosjekter som det vil være behov for i de nærmeste år.

Investeringsplanen nedenfor er utvidet og mer detaljert enn den planen som ble fremlagt i forbindelse med foreløpig budsjett i forrige styremøte. Det endelige forslaget til investeringsplan vil bli fremlagt i styremøtet 19. januar 2022. Den endelige investeringsplanen må være godkjent av styret før fristen for rapportering av årsregnskapet til Database for høyere utdanning (DBH), som er 10. februar 2022.

Oversikten nedenfor er utarbeidet av Eiendoms- og IT-avdelingen.

Når det gjelder kostnadsestimatene for eiendom, kan det generelt nevnes at nåværende estimerte kostnader i all hovedsak er basert på relasjonsvurderinger, som innebærer at man bruker erfaring fra lignende tiltak, anerkjente gjennomsnittskostnader pr. m2 for ulike typer arbeid, justert for tiltaks særegenheter som kan gi antatt kostnadsøkning eller kostnadsreduksjon. Man kan også legge en risikofaktor på toppen. Slike relasjonsvurderinger er usikre, men de utgjør beste estimater inntil det benyttes ressurser på mer nøyaktige kostnadsvurderinger. Formuleringen *Tiltaket vil kostnadsberegnes i spennet P10 – P90 innen Styrets januarmøte* er en metodikk som Statsbygg benytter for å anslå hvor stor sannsynligheten er for at kostnadsoverslaget vil holde. For eksempel vil et kostnadsoverslag innenfor P80 indikere at det er 80% sannsynlighet for at prosjektet vil ferdigstilles innenfor angitt kostnadsoverslag.

En vil som nevnt over, utvikle og detaljere investeringsplanen videre frem til styremøtet den 19. januar 2022. Herunder vil en spesifisere investeringsbehovene som følger av planen om å etablere nye lesesalsplasser i leide lokaler fra og med våren 2022.

Foreløpig investeringsplan - utarbeidet av Eiendomsavdelingen og IT-avdelingen pr. 27.11.2021

	Tiltak	Bygg	Tentativt utført	Kostnadsberegning	Kostnad (tall i 1 000)	Beskrivelse
1	Undervisningsrom Bibliotek	Servicebygget 2.etg	Sommeren 2022	Tiltaket vil kostnadsberegnes i spennet P10 – P90 innen Styrets januarmøte. Utføres av Statsbygg. Forventer økning i kostnad	2 500	Omgjøre bibliotek/arbeidsplassareal til undervisningsareal Tiltaket møter behov for stort flatt undervisningsareal for gruppebasert undervisning med kapasitet til ½ bachelorkull. Tiltak møter ønsket bruk av varierte undervisningsformer. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Utdanning», delmål «Studiekvalitet»
2	Ny personalkantine	Nybygget 1.etg	Sommeren 2022	Tiltaket vil kostnadsberegnes i spennet P10 – P90 innen Styrets januarmøte. Utføres av Statsbygg. Forventer økning i kostnad	2 500	Omgjøre kontorer + kafearreal til nytt kantineareal Skape en samlende kantine for ansatte, sentralt plassert ift kontorarealer. Også nødvendig grunnet omdisponering nåværende kantine. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
3	Lounge/arbeidsareal studenter	Servicebygget U-etg	Sommeren 2022	Tiltaket vil kostnadsberegnes i spennet P10 – P90 innen Styrets januarmøte. Utføres av Statsbygg. Forventer økning i kostnad	500	Tilrettelegge areal for studentarbeid. Kompensasjon for noe redusert kapasitet studentarbeidsplasser i undervisningsdelen av semesteret. Bidrar til samlet økt kapasitet i eksamenstiden. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Utdanning», delmål «Studiekvalitet»
4	Dig the Hub Inkludert endringer Institutt SOL	Nybygget 3.etg	Vår – sommer 2022	Tiltaket vil kostnadsberegnes i spennet P10 – P90 innen Styrets januarmøte. Utføres av Statsbygg.	2 000	Ombygging ulike areal, samt tiltak for synliggjøring av The Hub Målsetting å synliggjøre hub, samt tilrettelegging for aktivitet. For instituttet øke kapasitet arbeidsplasser samt etablere møterom med størrelse som møter behov. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Samspill med samfunns og næringsliv», alle delmål
5	Institutt FOR	Høyblokken 3.etg.	Høst -vinter 2022	Tiltaket vil kostnadsberegnes i spennet P10 – P90 innen Styrets januarmøte. Utføres av leverandør NHH	3 000	Ombygging fra landskap til kontorer. Tiltaket møter behov for flere kontorarbeidsplasser. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
6	Institutt for SAM	Nybygget 2.etg.	Vår - sommer 2022	Tiltaket vil kostnadsberegnes i spennet P10 – P90 innen Styrets januarmøte. Utføres av Statsbygg.	1 000	Ombygging av ulike arealer Bedre arbeidsmiljø for PhD-studenter. I tillegg øke kapasitet arbeidsplasser og etablere møterom med størrelse som møter behov Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
7	Oppgradering våtrom	Småbruket	2022	Kostnad basert på dialog med leverandører. Tiltak skal på anbud. Ramme settes da iht til vedtatt budsjett	800	Full rehabiliteing av toaletter og baderom
8	Lydsmitte fra kjeller til kontorlandskap	Kjeller hovedbygg	Våren 2022	Nytt estimat kostnad gis når konsulentrapport foreligger.	2 000	Lydsmitte fra aktivitet kjeller gjør arealene uegnet som faste arbeidsplasser. Usikkert om problem er løsbart. Areal lydisoleres eller omdisponeres for annen bruk Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
9	Oppussing FFA/biblioteket	Servicebygget 1.etg	Sommeren 2022	Kostnadsestimat basert på historiske tall og arelets størrelse. Deler av tiltak trolig på anbud. Ramme settes da iht vedtatt budsjett.	4 200	Oppussing og oppgradering iht til endrede brukerbehov Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur» og hovedmål «Utdanning», delmål «Studiekvalitet»
10	Sykkelparkering	Ute	Vår 2022	Tiltaket er nedskalert, og ny kostnadsvurdering utføres av NHH og Statsbygg drift NHH.	500	Etablere sykkelparkering som er tørr og sikret med adgangskontroll. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
11	Seksjon for Utd.kvalitet	Servicebygget 2.etg.	2022 eller 2023	Kostnadsestimat basert på historiske tall og arelets størrelse. Tiltak for umodent til å ytterligere kostnadsfaste.	2 500	Oppussing og mulig ombygging av nye arbeidsarealer Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»

12	Institutt for FIN	Høyblokken 7.etg	2022 eller 2023	Tiltaket er for umodent til å gi sikker kostnadsvurdering	200	Ønsker å skjerme landskapsareal fra miljørom. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
13	Landskap arkiv mm	Servicebygget 2.etg	2023	Kostnadsestimat basert på historiske tall og arealets størrelse. Tiltak for umodent til å ytterligere kostnadsfaste	1 500	Oppussing av arbeidsarealer Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
14	El-bil parkering	Ute	2022	Kostnadsestimat er et grovestimat basert på dialog med elektroinstallatør. Tiltak for umodent til å ytterligere kostnadsfaste	750	Oppgraderer nåværende ladere fra 10 til 32 A mtp å øke dagskapasitet lading. I tillegg etablere en hurtiglader. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
15	Lys kontorer høyblokk	Høyblokk 4-9 etg.	2022	Kostnadsestimat basert på dialog med elektroinstallatør	650	26 kontorer som ellers er teknisk tilrettelagt som 2-personskontor mangler belysning for 2. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
16	Brannsikkerhet	Kjeller (lokaler NHHs)	2022 eller 2023	Tiltaket er for umodent til å gi sikker kostnadsvurdering	500	Oppfølging av rapport «Trygghet på Campus». En rekke brannsikkerhetsfremmende tiltak er gjennomført – jfr orientering til styret. Det foreslås avsatt midler til oppfølging av rapport fra branteknisk konsulent. Tiltaket knyttes til strategiplan hovedmål «Organisasjon og ressurser», delmål «Infrastruktur»
Sum eiendom					25 100	
17	Oppgradering AV infrastruktur	Nybygg	2022	Kostnadsestimat er basert på kostnadsbilde for tilsvarende i rehabilitert byggmasse (1963)	10 300	AV infrastruktur i nybygget har vært i drift siden 2013 (gammelt), basert på utgått teknologi. Fungerer dårlig I sammen med moderne AV infrastruktur I 1963 bygget og NHHs nyetablerte nettverksinfrastruktur
18	Etablering av moderne AV infrastruktur	Nybygg		Kostnadsestimat er basert på kostnadsbilde for tilsvarende i rehabilitert byggmasse (1963)	2 300	LAB 1 og LAB 2 er ikke rigget som moderne undervisningsrom. Etablerer AV infrastruktur som samspiller med øvrige auditorier. Eiendom har budsjett for dette I 2021, men oppgradering vil ikke bli gjennomført I 2021. Tildeling (1.9 mill. kr.) vil ikke bli bedt om overført til 2022, men budsjetteres med korrigert kostnadsestimat i sin helhet i 2022
19	Etablering av moderne AV infrastruktur	Service bygg	2022	Kostnadsestimat er basert på kostnadsbilde for tilsvarende i rehabilitert byggmasse (1963)	1 600	Auditorium Carl Borch fungerer ikke som et moderne auditorium. AV infrastruktur etableres på samme nivå som de andre auditoriene. Eiendom har busjett for dette I 2021, men oppgradering vil ikke bli gjennomført I 2021. Tildeling (1 mill. kr.) vil ikke bli bedt om overført til 2022, men budsjetteres med korrigert kostnadsestimat i sin helhet i 2022
20	Oppgradering AV infrastruktur	Gerard Jebsen senteret	2022	Kostnadsestimat er basert på kostnadsbilde for tilsvarende i rehabilitert byggmasse (1963)	2 025	AV infrastruktur i Jebsen senteret er i likhet med AV i nybygget basert på utgått teknologi. Fungerer dårlig sammen med moderne AV infrastruktur i 1963-bygget og NHHs nyetablerte nettverksinfrastruktur
21	Oppgradering AV infrastruktur	Campus Oslo	2022	Kostnadsestimat er basert på kostnadsbilde for tilsvarende i rehabilitert byggmasse (1963)	1 600	AV infrastruktur i Campus Oslo (Drammensveien 44) krever også en oppgradering for å gi samme brukeropplevelse som øvrige auditorier.
22	Oppgradering av Kollivierom	Nybygg	2022	Kostnadsestimat er basert på kostnadsbilde for tilsvarende i rehabilitert byggmasse (1963)	1 500	Oppgradering av bookingskjerner og visningsskjerner til alle kollokvierom. Tidligere bookingskjerner er utdatert og tatt ut av drift. Smartboard (fra 2013) byttes ut med skjerner. Noen rom i tillegg bestykses med samme oppsett.
23	Oppgradering av AV i moterom	Nybygg (snf)	2022	Kostnadsestimat er basert på kostnadsbilde for tilsvarende i rehabilitert byggmasse (1963)	450	Utstyr er fra 2013 og lite brukervennlig. Selv om rommene er lokalisert på SNF er de tilgjengelige for NHH.
24	Oppgradering av AV i moterom	Nybygg og Servicebygg	2022	Kostnadsestimat er basert på kostnadsbilde for tilsvarende i rehabilitert byggmasse (1963)	925	Utstyr er fra 2013 og tidligere. Utdatert og lite brukervennlig.
25	Etablering av bærende infrastruktur for AV	nybygg, Jebsen og Servicebygg	2022	Kostnadsestimat basert på tidligere installasjoner	3 100	Dette er kjernen i AV over IP infrastrukturen og helt påkrevd å etablere for kunne etablere tjenester
	Usikkerhet i forhold til valuta	Alle tiltak	2022	5 %	880	
27	Forskningsinfrastruktur	NHH	2022	Kostnader er basert på fremforhandlet tilbud fra leverandør	2 990	Det er besluttet å etablere sentralfinansiert plattform med regnekapasitet og sikker lagring.
Sum IT					27 670	
Sum investeringsplan					52 770	

OPPTAKSRAMMER FOR 2022

Saksbehandler Heidi Sund
Arkivreferanse 21/04666-1

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	16.12.2021	78/21

Forslag til vedtak:

Styret vedtar en opptakssramme på 500 studenter som møter til studiestart i bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen høsten 2022.

Styret vedtar en opptakssramme totalt for de ordinære masterstudiene i 2022 på 875 studenter som møter til studiestart. Styret delegerer til rektor å vedta opptakssrammer for de enkelte delene av masteropptaket.

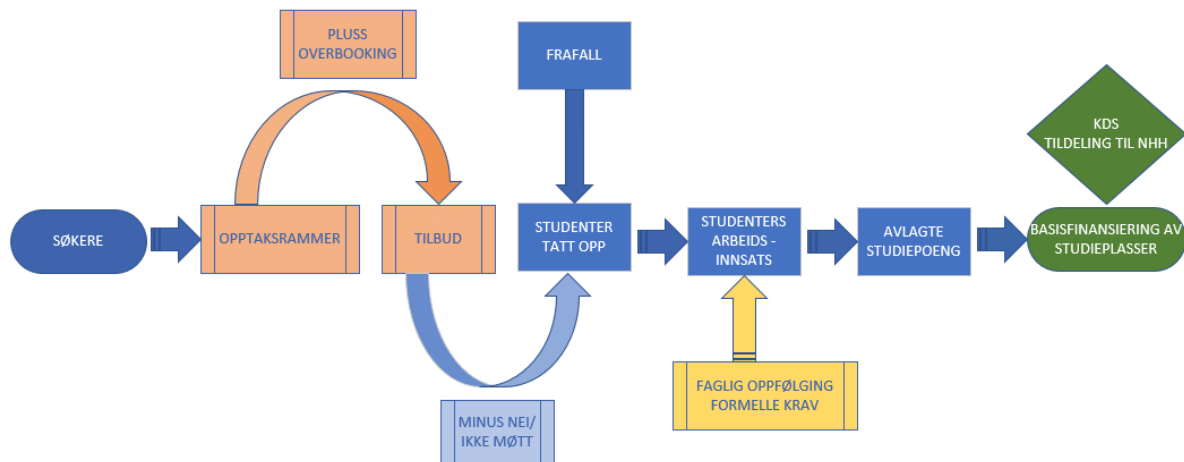
Styret vedtar en opptakssramme på 50 studenter som møter til studiestart på 1-årig mastergrad i regnskap og revisjon i Oslo.

Bakgrunn:

Opptakssrammene angir hvor mange studenter NHH planlegger å ta opp på hvert studieprogram. I tillegg til de vedtatte opptakssrammene påvirkes også antall opptatte studenter av den faktiske søkingen til studieprogrammene og en overbookingsprosent basert på historiske erfaringer og monitorering av trender nasjonalt og internasjonalt.

I forbindelse med Utdanningsløftet 2020 tildelte regjeringen 4000 ekstra studieplasser. Som følge av dette ble NHH tildelt 70 plasser utover de planlagte 500 på bachelordelen av den femårige siviløkonomutdanningen. Finansieringen av de 70 plassene er fireårig, og Kunnskapsdepartementet har i brev av 24.04.2020 gitt institusjonene rom for å fleksibelt kombinere tilbud om flere plasser på 3-årig bachelor og 2-årig master. Ettersom NHH har tilbudt 70 ekstra plasser på bachelor to år på rad, er det hensiktsmessig, både med utgangspunkt i høyskolens fysiske kapasitet og finansieringen som følger plassene, å nå tilby plassene på masternivå.

Figur 1 angir noe av kompleksiteten i sammenhengen mellom opptakssrammer og KD-finansierte studieplasser. Blå er studentstyrt aktivitet, gul er NHH-styrt aktivitet og grønn er KD-styrt aktivitet. Et overordnet prinsipp i dimensjoneringen av opptaket er at studieplasser holdes konstant innenfor rammene av KDs grunnfinansiering.

Figur 1.

Resultater for opptaket 2021 i hovedtrekk

Det var 540 studenter som møtte til studiestart på bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, mens masterstudiene hadde 817 studenter møtt i Bergen og 54 studenter møtt til 1-årig MRR i Oslo. For mer detaljerte tall og opplysninger, henvises det til opptaksrapporten.

	Opptaksramme 2021	Møtt 2021	Opptaksramme 2022
Bachelordelen av Siv.Øk	570	510	500
Alle masterprogram Bergen	795	799	875
MRR Oslo	50	54	50

Styret vedtok i 2019 en opptaksramme på 500 for bachelordelen av siviløkonomutdanningen. På grunn av COVID-19 situasjonen fikk NHH i mai 2020, som nevnt over, tilført 70 ekstra studieplasser, og har de to siste årene valgt å bruke dem på bachelor.

Med unntak fra i fjor, har trenden i andel møtt av tilbud i bachelor-opptaket vært nedadgående siden 2016. Det ble i år ikke supplert på bachelor, men den varierende andelen møtt av tilbud gjør opptaket uforutsigbart og krevende, noe som er grunnen til at vi i år ikke nådde målet om antall møtt til studiestart. Måltallet for master ble i år møtt uten behov for suppleringsopptak. Det vises til opptaksrapporten for 2021 fremlagt på styremøtet i november for utfyllende informasjon om resultatene av opptaket.

Forslag til opptaksrammer 2022 - Bachelornivå

Høgskolens bachelorprogram har opplegg og undervisning som er tilpasset en opptaksramme på 450 studenter. Erfaringsmessig har NHH et frafall på om lag 5 – 7 % av opptatte studenter i løpet av første semester. I løpet av bachelorgraden faller ytterligere 50 studenter fra. Tallene er basert på de siste fem bachelorkull. Etter førstesemestersfracfallet fordeler fracfallet seg jevnt over de neste semestrene. Det gjennomsnittlige totale fracfallet per bachelorkull er 85 studenter. For å nå det antallet studieplasser høyskolen har basisfinansiering for, foreslås det at opptaksrammen på bachelor for 2022 settes til 500 studenter (møtt til studiestart).

Forslag til opptaksrammer 2022 - Masternivå

Høyskolens masterprogrammer skal være tilpasset et årlig opptak på opptil 795 studenter, i tillegg til opptak av 50 studenter på 1-årig MRR i Oslo. Masteropptaket består av flere ulike deler, herunder intern overgang fra bachelor til master, opptak av eksterne masterstudenter, opptak av studenter med internasjonal bachelorgrad (MSc) og opptak til MRR i Bergen. Det foreslås å legge de 70 ekstra studieplassene til masternivået, slik at totalrammen for masteropptak blir 875 i tillegg til 50 på 1-årig MRR i Oslo. Ettersom de ekstra studieplassene tilhører fireårige kategori D (fag på høyere grads nivå) med fire års finansiering, velger NHH å benytte disse plassene på masterdelen av utdanningen i kommende opptaksår, for å kunne balansere med at plassene er blitt lagt på bachelordelen av opptaket de to foregående årene.

Det foreslås videre at styret gir rektor fullmakt til å vedta mål for de enkelte delene av masterprogrammet. Av de nye 70 studieplassene vil det være ønskelig at opptaket av masterstudenter med internasjonal bakgrunn økes, men dette må balanseres mot et ønske om å oppnå en høyest mulig samlet inntakskvalitet.

INTRODUKSJON TIL ARBEIDET MED BÆREKRAFTIG DRIFT AV NHH

Saksbehandler Trude Gudmundset
Arkivreferanse 20/03340-3

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
16.12.2021

Utvalgsnr
79/21

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til etterretning.

Bakgrunn:

NHH ble miljøfyrtårnsertifisert etter at sertifiseringsarbeidet ble formelt godkjent av Stiftelsen Miljøfyrtårn 11. november 2020. Ordningen relaterer seg til den operasjonelle driften av NHH og komplementerer faglig arbeid knyttet til å inkludere bærekraft i utdanningsprogrammene og i forskning. Styret ved NHH ble orientert om sertifiseringen i styremøtet den 17. desember 2020 i sak 10/20.

Det fremkom videre i ovennevnte sak at «nå er tiden inne for å planlegge høyskolens videre miljøarbeid. Hvilke ambisjoner skal settes og hvordan skal arbeidet innrettes». NHHs *mission*, *Sammen for bærekraftig verdiskapning*, setter også krav til arbeidet med å utforme NHHs drift slik at relevante bærekraftsmål tilfredsstilles.

Vedlagte notat skisserer status for arbeidet med bærekraftig drift av NHH og presiserer en del grunnleggende prinsipper for arbeidet fremover. Både ansatte og studenter må bidra til arbeidet med å redusere NHHs klima-fotavtrykk så vel som med andre relevante bærekraftsmål, og virkemidlene må være treffsikre og tilfredsstillende krav til forholdsmessighet for at de skal få ønsket effekt og målene oppnås.

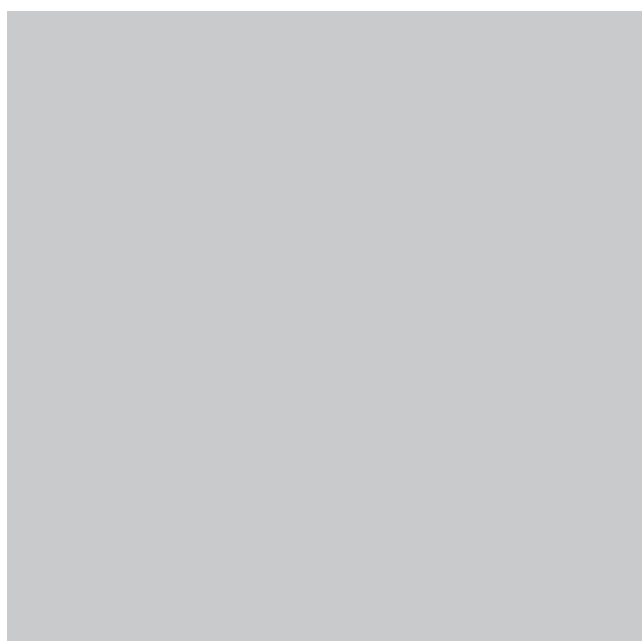
Vedlegg:

Introduksjon til arbeidet med bærekraftig drift av NHH - notat

Sak 79/21 Vedlegg

Introduksjon til bærekraftig drift av NHH

NHH

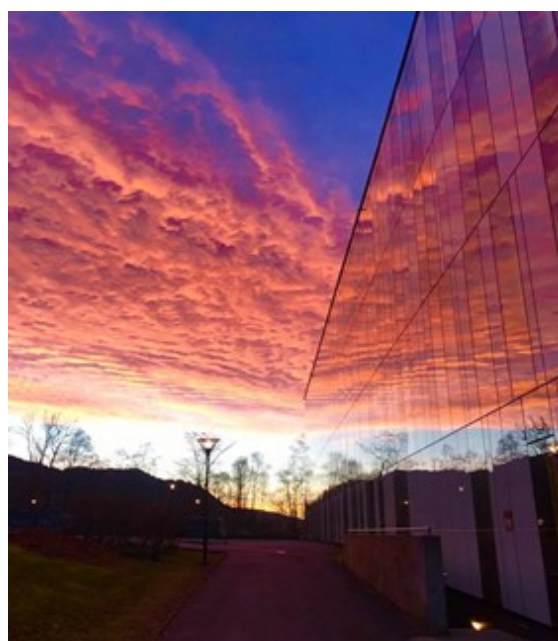

SAMAN FOR
BEREKRAFTIG
VERDISKAPNING

Miljøfyrtårn-sertifisert

➤ veien videre?

BÆREKRAFTIG DRIFT AV NHH

1. INTRODUKSJON	1
1.1 Bærekraft – et fundament i NHHs strategi og eksistenserklæring	1
1.2 Bærekraft i vid forstand	1
1.3 Bærekraft i utdanningen	2
1.4 Bærekraft i forskning	3
1.5 Bærekraft i vår drift – basis i arbeidet med miljøfyrtårn	3
2. MILJØFYRTÅRNORDNINGEN	4
2.1 Sertifiseringsprosess	4
2.2 Hvor står vi nå?	5
2.3 Forpliktelser/leveranser fremover	5
3. NHH'S MILJØAVTRYKK 2020	5
3.1 Avfall	7
3.2 Bygg	8
3.3 Reiser	8
3.4 Innkjøp og anskaffelser	9
3.5 Mat og servering	9
3.6 Økologi	10
4. VEIEN FREMVER	10

1. INTRODUKSJON

1.1 Bærekraft – et fundament i NHHs strategi og eksistenserklæring

Et bærekraftsperspektiv skal inngå i all virksomhet ved NHH. Det fremgår av [Strategi for NHH 2018-2021](#) at «NHHs virksomhet skal støtte opp om FNs 17 globale bærekraftsmål. Forskning, utdanning og samspill med samfunns- og næringsliv skal bidra til økt innsikt om hvordan målene kan realiseres og til oppmerksomhet om vårt felles ansvar for å gjøre de nødvendige valgene.»

NHHs arbeid på området er forankret i FNs globale bærekraftsmål, og spesielt fremheves bidraget til følgende utvalg av målene:

- ✓ Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle (mål nr. 4)
- ✓ Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle (mål nr. 8)
- ✓ Redusere ulikhet i og mellom land (mål nr. 10)
- ✓ Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre (mål nr. 12)

Med ambisjon om å være en ledende internasjonal handelshøyskole skal NHH utvikle ny kunnskap og skape verdier for en bærekraftig fremtid, noe som i høyskolens *mission* er formulert som «Sammen for bærekraftig verdiskapning». En slik *mission* impliserer en forpliktelse til ambisiøst arbeid for bærekraft, og den reflekterer høyskolens nære og omfattende samspill med omgivelsene - med bedrifter og offentlige institusjoner. Den fanger også opp ønsket om tette bånd og kort avstand mellom studenter, administrasjon og faglig ansatte.

1.2 Bærekraft i vid forstand

I 1987 lanserte FNs kommisjon for miljø og utvikling, ledet av daværende statsminister Gro Harlem Brundtland, målet om en bærekraftig utvikling. Den opprinnelige definisjonen av bærekraftmålet – i verdenskommisjonens rapport er som følger: «en utvikling som tilfredsstillter dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstillte sine behov».

Begrepet bærekraft er derved ikke begrenset til utelukkende å gjelde klimamessige forhold, men omhandler vidt definert blant annet forhold som fattigdomsproblematikk, menneskerettigheter, sosial bærekraft og politisk polarisering.

FN Sambandet henviser til tre dimensjoner for bærekraftig utvikling:

- ✓ Klima og miljø
- ✓ Økonomi
- ✓ Sosiale forhold

Dette blir ofte kalt de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling. Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig.

1.3 Bærekraft i utdanningen

Bærekraft ble i forbindelse med det innledende arbeidet med AACSB-akkreditering introdusert som et eget læringsmål i alle NHHs studieprogram i 2019. Dette innebærer at en i det enkelte studieprogram må operasjonalisere hvordan bærekraft skal inngå. Intensjonen er at bærekraftsperspektivet skal integreres på en hensiktsmessig måte gjennom hele programmets innhold og kursportefølje. For å sikre høy vektlegging av dette har en eksplisitt ivaretatt bærekraft i Assurance of Learning (AoL)-prosessen som utgjør et sentralt element i AACSB-akkrediteringen.

NHH har videre sluttet seg til Principles for Responsible Management Education (PRME), som er et initiativ for å øke bevisstheten om bærekraft ved handelshøyskoler og styrke tilbudet til studentene på dette feltet. Det er også forventet at det vil utvikles kurs og potensielt også nye program innen bærekraft gjennom høyskolens deltakelse i [ENGAGE.EU](#). Dette er en allianse av ledende europeiske universiteter innen næringsliv, økonomi og samfunnsvitenskap som har som siktemål å bidra til håndtering av brede, globale samfunnsutfordringer, herunder bærekraft i vid forstand.

Flere aspekter ved bærekrafts-problematikken er en tiltagende viktig del av undervisningen ved høyskolen, og tilbudet av kurs med et tydelig bærekraftsinnhold kommer fra alle høyskolens institutter. På bachelor-nivå kan eksempelvis nevnes kursene Business Ethics, Social Responsibility, and Sustainability (RRR13), Environmental Economics and Markets (FOR15) og Sustainable Investments (FOR16). På Master-nivå kan nevnes kurs som Sustainability & ESG Reporting (BUS471) og Sustainable Finance (FI459). Utover kursene av den type som er nevnt over, er det en rekke kurs med tradisjonelle temaer for en handelshøyskole hvor bærekraft utgjør en integrert del. Studentenes interesse for temaet tydeliggjøres ved at over 19% av masteroppgavene ved NHH hadde tema som direkte rettet oppmerksomheten mot etikk, ansvarlighet og bærekraft i 2020, noe som utgjør en økning på 9% fra året før.

Sammen med CEMS-skolene CBS og ESADE har NHH også utviklet, og er vertskap for det åpne, nettbaserte kurset SUSTBUS- Sustainable Business Models. Kurset springer bl.a. ut av NHHs masteremne med samme navn, og er støttet av Erasmus Plus.

Også gjennom NHHs tilbud om videreutdanning ved NHH Executive er det et voksende tilbud av programmer som adresserer bærekrafts-utfordringene. MBA-spesialiseringen i Seafood Management ble for eksempel spesifikt utviklet for å bidra til mer bærekraftig innovasjon innen næringen, og for å bidra til å gjøre bransjen mer ansvarlig.

Andre sentrale moduler og programmer som er rettet mot mer ansvarlig styring, bærekraftige forretningsmodeller o.l. er Sustainable Business Strategy, Bærekraftig finansiell analyse, Bærekraft og sirkulær business og Merkevarer og bærekraft.

Introduksjon

Studentene har selv et voksende engasjement for bærekraft, og det har i regi av NHHs blitt etablert stadig flere undergrupper som arbeider for å fremme bevissthet rundt ansvarlighet- og bærekrafts spørsmål. Eksempler på dette er NHHs Green Team som arbeider for å gjøre høyskolen og studentforeningen mer miljøvennlige og å spre kunnskap om bærekraft. Videre er NHH Aid et studentdrevet utviklingsprosjekt som samler inn penger til nye skoler i Malawi i samarbeid med Unicef. NHHs Energi arbeider med å øke interessen for energisektoren blant studentene, og i 2021 arrangerte de konferanse med hovedtemaer karbonfangst og -lagring. Næringslivutvalget arrangerer årlig «Karriere med mening», hvor ideelle og humanitære organisasjoner presenterer karrieremuligheter for NHH-studentene.

1.4 Bærekraft i forskning

Bærekraft inngår som et av de sentrale forsknings-temaene ved alle høyskolens institutter og ved en rekke av høyskolens forskningscentre. NHH tar sikte på å være en viktig premissleverandør i samfunnsdebatten også på disse områdene. Gode eksempler på sentre med en tydelig agenda inn mot miljø, klima og rettferdighetsspørsmål i sine kjerneaktiviteter er CSB - Centre for Sustainable Business, ENE - Energy, Natural Resources and the Environment og FAIR - Centre for Experimental Research on Fairness, Inequality and Rationality.

På formidlingssiden er bærekraft et gjennomgående tema blant mange av NHHs faglig ansatte, og dette gjenspeiles i at NHH Bulletin adresserer temaer som [bærekraft](#), [klimaøkonomi](#), [fordeling](#) og [utviklingsøkonomi](#) gjennom en rekke artikler, kronikker og videoer.

1.5 Bærekraft i vår drift – basis i arbeidet med miljøfyrtårn

Bærekraft har vært vektlagt i driften av NHH over lengre tid, og på avdelingsnivå er det utviklet planer og tatt i bruk virkemidler for å svare på utfordringene en står overfor. En systematisk kartlegging av disse initiativene ble gjort i forbindelse med sertifiseringsprosessen for Miljøfyrtårn, og det bidro til at NHH var i stand til å oppfylle kriteriene som ligger til grunn for sertifiseringen. Den omfattende prosessen i forbindelse med sertifiseringen har også fungert som en pådriver for å få en mer bevisst holdning til ansvarlig drift- og forvaltning av NHH på enhetsnivå.

Det er en tiltagende bevissthet rundt bærekraftige innkjøp og gjenbruk i hele sektoren, og en sterkere behovsvurdering av innkjøp blir foretatt også på NHH. For eksempel har det vært en større grad av gjenbruk av møbler ved rehabilitering av høyblokken enn det som har vært tidligere praksis.

Det er også en tiltagende oppmerksomhet rettet mot å redusere bruken av engangsartikler, og eksempelvis har porselen eller resirkulerbart bestikk i økende grad erstattet engangsmateriale. I tillegg er alle nye merkevareprodukter (reklameartikler med NHH logo) som sekker, kopper etc. laget i bærekraftige materialer og med sterkere vektlegging av varighet enn tidligere.

Sertifiseringen som Miljøfyrtårn danner et godt grunnlag for videre satsning på bærekraft innenfor alle høyskolens virkeområder, og det videre arbeidet vil ta sikte på en tydelig og målrettet operasjonalisering av NHHs ambisjoner på området.

Den gjenværende delen av dette notatet presenterer miljøfyrtårn-ordningen i noe mer detalj og gir deretter en drøfting av det videre bærekraftsarbeidet knyttet til NHHs operasjonelle drift.

2. MILJØFYRTÅRNORDNINGEN

Miljøfyrtårn er en sertifiseringsordning for virksomheter som vil dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar. En sertifisert virksomhet oppfyller kriterier tilpasset egen drift og bransje, og gjennomfører tiltak for en mer miljøvennlig drift og et godt arbeidsmiljø. Et Miljøfyrtårn-sertifikat tildeles etter en uavhengig vurdering av en sertifisør og virksomheten blir resertifisert hvert tredje år.

Stiftelsen Miljøfyrtårn ble opprettet i 2003 og er opprinnelig en felles satsing fra miljøvernseksjonen og næringsseksjonen i Kristiansand. Etter hvert har sertifiseringsordningen vokst til å bli en av tre store nasjonale miljøsertifiseringsordninger i Norge, og den ble etablert som et nasjonalt program med støtte fra Miljøverndepartementet februar 2000.

Ordningen består av et forholdsvis omfattende sett av indikatorer innen områdene *arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport*. Indikatorsettene gir virksomhetene konkrete verktøy for å jobbe målrettet med å forbedre sine miljøprestasjoner.

Virksomheter som sertifiseres gjennom ordningen, utarbeider et årlig klimaregnskap. Dette regnskapet er basert på Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard (GHG-protokollen). GHG-protokollen er den mest utbredte regnskapsstandarden til beregning av virksomheters utslipp av klimagasser.

Pr. i dag er over 7800 virksomheter sertifisert som Miljøfyrtårn, og ordningen er også den foretrukne, nasjonale sertifiseringsløsningen for UH sektoren. Foreløpig er eksempelvis UiB, UiS og flere BI campuser sertifiserte som Miljøfyrtårn.

2.1 Sertifiseringsprosess

I forbindelse med høyskolens strategiarbeid for perioden 2018-2021 ble det besluttet at NHH skulle søke miljøsertifisering, og Miljøfyrtårn ble valgt som sertifiseringsordning.

En oppnevnt arbeidsgruppe ble gitt ansvaret for å gjennomføre prosessen. Den oppnevnte arbeidsgruppen ble ledet av eiendomssjef og besto av representanter fra HR-avdelingen, økonomiavdelingen, fagstab, eiendomsavdelingen i tillegg til hovedverneombud og daværende leder for NHHS Green Team. Ordningen tilordner en egen mentor i akkrediteringsarbeidet. De konkrete områdene for akkreditering er arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport, avfall, utslipp og estetikk.

Arbeidsgruppen arbeidet i hovedsak med å utarbeide klima- og miljørapport tilknyttet miljøkartleggingen, men den ble også forelagt spørreundersøkelser, kartlegginger og høringer relatert til miljøarbeidet i universitets- og høyskolesektoren.

NHH oppnådde sertifisering som Miljøfyrtårn første gang 10.11.2020

2.2 Hvor står vi nå?

Universitets- og høyskolesektoren er så langt ikke underlagt krav til en standardisert rapportering på klima og miljø eller sosiale forhold knyttet til ESG (Environmental, Social, Governance) og bærekraft. Selv om det skal gis en omtale av bærekraftsarbeidet i årsrapporten til KD, er det så langt mye opp til den enkelte institusjon å utarbeide egne, strategiske satsninger og innsatsområder. I Norge har flere universiteter, deriblant UiT, UiO, NTNU, NMBU og UiB allerede utarbeidet egne klimaregnskap. I kapittel 3 nedenfor presenteres et første klimaregnskap for NHH basert på Miljøfyrtårns kategorisering. Regnskapet gir retning for det videre arbeidet ved NHH, og det viser også tydelig hvor det vil være størst effekt av konkrete tiltak.

Ved å bli sertifisert som miljøfyrtårn har NHH nådd én milepæl i bærekraftsarbeidet, men det gjenstår fremdeles å konkretisere satsingen videre og utarbeide hensiktsmessige tiltak.

NHHs egne grunnlagsdokumenter for sertifiseringen trekker opp en del gode retninger for det videre arbeidet gjennom å skissere handlingsplaner for det videre arbeidet innenfor nærmere definerte områder. Disse planene må imidlertid utvikles videre og forankres i organisasjonen. I forbindelse med arbeidet med NHHs strategi for 2022-2025 må de overordnede målsetningene for bærekraftig drift av NHH fastsettes, og en må deretter videreutvikle handlingsplaner.

2.3 Forpliktelser/leveranser fremover

For å sikre kontinuerlig forbedring og god miljøstyring, må alle Miljøfyrtårn-virksomheter resertifiseres hvert tredje år. NHHs sertifisering som Miljøfyrtårn utløper pr. 10. november 2023. Dette innebærer at høyskolen innen denne dato må gjennomgå og dokumentere at sertifiseringskriteriene fremdeles oppfylles i miljøkartleggingen. Denne blir tilgjengelig seks måneder før sertifikatet utløper.

Det er et krav at klima- og miljørapporter utarbeides innen 1. april hvert år. Disse skal også foreligge ved resertifisering, sammen med ferdig utfylt miljøkartlegging.

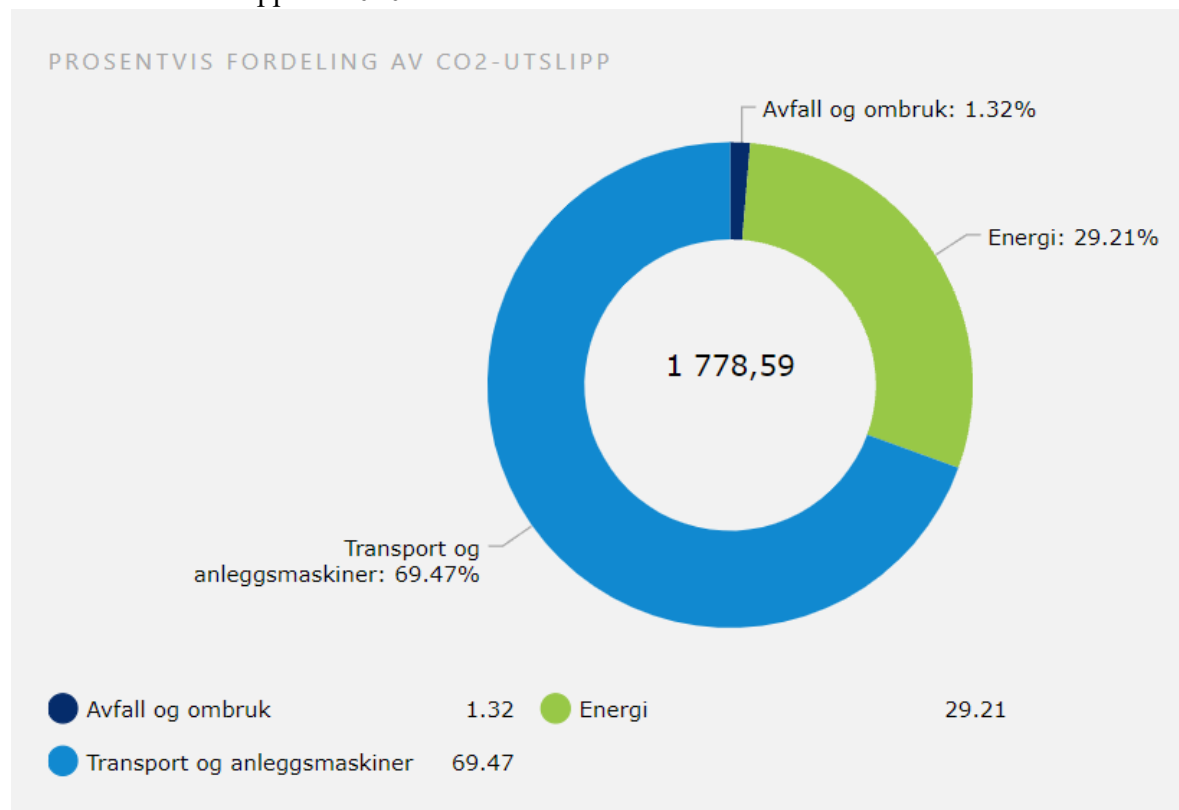
3. NHH'S MILJØAVTRYKK 2020

Klima- og miljørapport for 2020 ligger til grunn for sertifiseringen som Miljøfyrtårn, og er den første offisielle miljøfyrtårn-rapporten utarbeidet av NHH. Rapporten ble utarbeidet under en pågående pandemi noe som spesielt gjenspeiler seg i et vesentlig redusert omfang av reiser samt redusert energibruk og mindre mengder avfall. NHHs CO₂-utslipp er fordelt over tre forskjellige «scope» i rapporten og utgjør 1 778,59 tonn i 2020.

Årlige klima- og miljørapporter er som nevnt en del av sertifiseringsgrunnlaget, og som ledd i prosessen mot å bli sertifisert som Miljøfyrtårn, ble det utarbeidet rapporter for både 2019 og 2020. Rapporten for 2019 har ikke status som en del av den formelle miljøfyrtårn-prosessen. Den utgjør likevel et svært viktig referansepunkt som nok gir et mer korrekt bilde av spesielt reisevirksomheten ved NHH, ettersom tallene fra 2020 preges av pandemien.

Utslippskilde	Tonn CO2 i 2019	Tonn CO2 i 2020
Scope 1		
Bensin	3,61	2,94
Diesel	2,58	1,61
Scope 2		
Antall kjørte kilometer med elbil	0,19	0,02
Elektrisitet	536,16	519,6
Scope 3		
Restavfall (komprimert)	52,36	23,47
Antall flyreiser i Norden	253,71	85,81
Antall flyreiser i resten av Europa	436,91	197,25
Antall flyreiser i resten av verden	1 345,21	947,89
Totalt summert pr år:	2 630,73	1 778,59

Ovennevnte viser en reduksjon i NHHs totale utslipp på 32% fra 2019 til 2020. Fordelingen av NHHs CO2 utslipp for 2020 er:

Som illustrert i figuren er det kategorien «transport og anleggsmaskiner» (benevnelsen følger av Miljøfyrtårn sine definisjoner) som dominerer NHHs klima-avtrykk, og det refererer seg i all hovedsak til ansattes flyreiser.

Innenfor de administrative enhetene har det de senere årene skjedd store endringer som også bidrar positivt til vårt klimaavtrykk – slik som digitalisering av anskaffelsesprosesser, innføring av elektronisk arkiv, digital faktura og reiseregninger. NHHs satsning på effektivisering og digitalisering av sentrale prosesser vil i tillegg til rent arbeidsflytseffekter kunne gi et sentralt bidrag også innenfor klimaområdet.

3.1 Avfall

Høyskolens avfallsgenerering stammer hovedsakelig fra daglig drift, noe som genererer ulike typer avfall slik som restavfall til forbrenning, restavfall til sortering, plast, papir, papp og kartong etc. Det er ved NHH satt opp miljøstasjoner i hele bygningsmassen for å legge til rette for kildesortering.

NHH har avtale med BIR Bedrift AS for forsvarlig håndtering av farlig avfall og EE-avfall (utrangerte elektriske og elektroniske produkter). Dette innebærer at farlig avfall deklarerer enten av kunden eller BIR Bedrift og transporteres i godkjent emballasje og kjøretøy til godkjent mottak. Avhengig av type farlig avfall blir dette energigjenvunnet, materialgjenvunnet eller deponert.

EE-avfall transporteres enten til eget mottak for omlasting eller direkte til godkjent mottak for videre behandling eller miljøsanering. Eventuelt farlig avfall i EE-avfallet, sendes til godkjent mottak for farlig avfall og behandles i henhold til godkjent behandling for aktuell avfallstype. Gamle bøker og tidsskrift blir enten sendt til Mo i Rana for gjenbruk, gitt til studenter og ansatte eller sortert som papiravfall.

3.2 Bygg

NHH eier som tidligere nevnt ikke lenger egen bygningsmasse. Denne eies og forvaltes nå av Statsbygg og består av følgende bygg:

- Hovedbygget (1963) Hovedbygget ligger sentralt og forbinder de andre byggene i bygningsmassen.
- Servicebygget (1995)
- Nybygget (2013)
- Jepsen senteret (2014)

NHHs energibruk er i stor grad knyttet til bygningsmassen på campus, samt transporttjenester i et begrenset omfang. All energibruk på campusområdet, det vil si utslipp skapt hos en leverandør av elektrisitet, fjernvarme eller annen energi som er generert av en tredjepart, samt for kjøretøy tilknyttet høyskolen blir derfor kartlagt.

Arealeffektivitet er et mål på hvor godt en institusjonene utnytter sine arealer. Effektive lokaler gir lavere kostnader per ansatt, mindre belastning på miljøet og reduserer energi- og ressursforbruket. Det er lagt opp til høy arealeffektivitet i alle bygninger ved NHH.

Som huseier gir Statsbygg råd om energieffektivisering, CO₂-reduksjon og andre miljøtiltak. Statsbygg bidrar til å redusere statens klimafotavtrykk gjennom rådgivnings- og utredningsoppdrag relatert til endret arealbehov, konseptvalg og lokalisering, og andel nybygg/ombruk eksisterende arealer. Statsbyggs utredninger vil tilrettelegge for bærekraftig lokalisering og god utnyttelse av områdets infrastruktur.

NHH er har inntil nylig vært inne i en rehabiliteringsfase. I denne perioden ble deler av virksomheten flyttet til innleid bygg (Merino) som er et eldre bygg som ikke har blitt oppgradert til gjeldende standarder. Det har derfor vært et forholdsvis høyt energiforbruk i rehabiliteringsfasen. Rehabilitering oppfyller gjeldende krav til energieffektivisering.

NHH har avtale med Ishavskraft. Ved hjelp av digitale løsninger følges energiforbruket opp kontinuerlig, dels for å dekke avvik for å sikre et lavest mulig energiforbruk og dels fordi energikostnadene er høye.

3.3 Reiser

Reiser utgjør utvilsomt den aller største enkeltstående utslippskilden av CO₂ ved NHH.

Det totale utslippet for 2019 fra reisevirksomhet utgjorde 2 035,82 tonn CO₂ mot 1 230,95 tonn i 2020. Dette innebærer en nedgang på 39%. Deler av denne nedgangen må ansees å være temporær ettersom den gjenspeiler effektene av pandemien. Likevel legges det til grunn

at erfaringene en har vunnet fra å ha digitale møter, vil bidra til mindre reiseaktivitet enn det som var tilfellet før pandemien. NHH har i budsjettarbeidet for 2022 lagt til grunn en målsetning om 20% reduksjon i reiseaktiviteten sammenlignet med situasjonen før pandemien.

Rapporterte data for reiser gjelder både ansatte og studenter. Data for ansatte er basert på oversikter hentet ut av NHHs regnskap for 2020 samt oversikter fra Berg-Hansen reisebyrå mens data for studenter er basert på oversikt over inn- og utvekslingsaktivitet for 2020.

Deler av reisevirksomheten stoppet naturlig nok nesten helt opp under pandemien. Faglig stab ved NHH reiser normalt hyppig, og det ansees som en del av stillingen å ha en utstrakt reisevirksomhet. Formålet med reisene er for eksempel å presentere på internasjonale konferanser, gjennomføre og gjennomgå forskning, bygge nettverk og samarbeid med andre forskere. Et aktivt, internasjonalt samarbeid danner et viktig kriterium for akademiske stillingsbeskrivelser og opprykk, og norske universiteter og høyskoler drar i økende grad nytte av internasjonal forskningsfinansiering. På denne bakgrunn er det åpenbart nødvendig at en reise-policy må basere seg på en grad av inngripen som oppleves forholdsmessig i den forstand at den gjenspeiler en relevant nytte-kostnadsvurdering.

3.4 Innkjøp og anskaffelser

NHH har en sentral innkjøpsfunksjon som i stor grad inngår alle høyskolens rammeavtaler etter en anbudsrunde. De som bestiller varer og tjenester, gjør derved dette hovedsakelig basert på avtaler som er inngått sentralt.

NHH stiller krav om at alle vareleverandører skal kunne fremskaffe årlig statistikk over antall tredjeparts miljømerkede produkter som er kjøpt av virksomheten.

Miljøpåvirkninger ligger ofte i indirekte effekter, det vil si i produksjons- og leveransekjedene til innkjøpte varer og tjenester. NHH er imidlertid en liten aktør i markedet, noe som gjør det komplisert å oppnå endringer på egen hånd. Et av virkemidlene som er nevnt ved flere anledninger, er at UH-sektoren bør bruke sin innkjøpermakt ved for eksempel å ha felles innkjøpsstrategier i sektoren. Det er allerede et pågående arbeid med å koordinere selve innkjøpsavtalene i sektoren, og gjennom disse stilles det krav til leverandører om en mer klimanøytral profil.

3.5 Mat og servering

Ett av FNs bærekraftsmål er å halvere matsvinnet som oppstår i dagligvarehandelen og forbrukerleddet, samt å redusere matsvinn i produksjons- og forsyningskjeden, innen 2030.

I juni 2017 signerte norske myndigheter og den norske matbransjen en bransjeavtale om redusert matsvinn. Bransjeavtalens definisjon av matsvinn lagt til grunn for karleggingen av matsvinn: *"Matsvinn omfatter alle nyttbare deler av mat produsert for mennesker, men som enten kastes eller tas ut av matkjeden til andre formål enn menneskeføde, fra tidspunktet når dyr og planter er slaktet eller høstet."*

NHH retter primært oppmerksomheten mot å erstatte forbruk av animalske produkter med mindre utslippssensitive alternativer gjennom å stille som krav til NHHs leverandører at de har tydelige og gode alternativer i alle menyer. Kantiner ved NHH driftes av Sammen og benyttes av ansatte og studenter.

Ved campus i Bergen har NHH avtale med Safari Næringsmidler AS (catering til daglige møter og konferanser) og med Sammen om kjøp av selskapsmat. Til bruk av catering ved campus i Oslo har NHH inngått avtale med Nobel Catering.

Sammen, Safari Næringsmidler AS og Nobel Catering er alle sertifiserte som Miljøfyrtårn, og det forutsettes at de følger opp tilhørende forpliktelser på eget initiativ.

Alle disse leverandørene har i tillegg god erfaring med å tilpasse menyene til flere forskjellige diett- og religiøse restriksjoner (allergier vegansk, halal etc.) og har egne regelverk som regulerer bruk av engangsartikler ved matservering.

3.6 Økologi

NHH har en kompakt campus, og økologisk innvirkning er derved begrenset. NHH har til enhver tid avtale med renholds-selskaper som er sertifiserte av anerkjente, offisielle miljømerker innen sektoren. Det forutsettes at virksomhetene også tilfredsstillere ILOs (FNs organisasjon for arbeidslivet) krav til arbeidsmiljø. Dette må produsenten bevise med en gyldig SA8000-sertifisering eller annen gyldig og tredjepartsverifisert dokumentasjon.

I henhold til avtale med Statsbygg betaler NHH et fast beløp pr m² til indre vedlikehold. Disse midler dekker bruksslitasje, og Statsbygg står for utførelsen. Bruksslitasje inkluderer utskiftningstiltak i henhold til definisjonen i NS3454:2013. Denne standarden beskriver forholdet mellom livssyklus kostnader, årlige kostnader, levetidskostnad og årskostnader, og fastlegger hovedposter for disse. NHH har avtale med et vedlikeholdsselskap som ivaretar utvendig sommer- og vintervedlikehold.

4. VEIEN FREMOVER

Ved økt innsats for å redusere klimaavtrykket ved NHH vil en god balanse i virkemidlene som tas i bruk sammen med målrettethet være av avgjørende betydning.

For å sikre dette er følgende grunnleggende prinsipper avgjørende for å vurdere hensiktsmessigheten av mulige tiltak:

- Klarhet i sammenheng
- Treffsikkert
- Vesentlig betydning
- Forholdsmessighet (rimelig forhold mellom mål og midler/tiltak).

De fleste elementene i høyskolens miljøarbeid i dag tilfredsstillere disse prinsippene og fremstår ventelig rimelige og ukontroversielle. I det videre arbeidet med eksempelvis reise-policy er det imidlertid å forvente at utformingen av mulige tiltak vil bli mer krevende. Kriteriene overfor vil da være hensiktsmessige for å utforme handlingsplaner og tiltak.

veien fremover

For NHHs kjerneområder forskning, undervisning og formidlingsvirksomhet legges det i kommende strategiperiode opp til en ytterligere tydeliggjøring av satsningen på bærekraft. Det samme gjelder for NHHs operasjonelle drift slik som redegjort for i dette dokumentet. I den initierte strategiprosessen som nå er i gang, vil en arbeide videre med å utvikle forslag til mål, delmål og tiltak. I en strategisk handlingsplan vil det være naturlig å presentere en mulig utviklingsbane frem mot et klimanøytralt NHH.

Den årlige rapporteringen i forbindelse med Miljøfyrtårn skjer innen 1. april 2022. Rapporten vil inneholde et klima- og miljøregnskap for NHH i 2021. Miljøfyrtårn omhandler både indre og ytre miljø, og det er krav om kontinuerlig forbedring i miljøarbeidet. Det rapporteres innen kriteriesettene:

- Grunnleggende felles kriterier
- Kriterier til byggeier eller leietaker
- Bransjekriterier

I tillegg til et standardisert klimaregnskap, rapporteres det også innen HMS, slik at det rettes søkelys på forhold som opplegget for arbeidsmiljøundersøkelser, sykefravær, vernerunder og medarbeidersamtaler i rapporteringen.

MØTEPLAN FOR HØSTEN 2022 FOR NHH-STYRET

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03752-3

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	16.12.2021	80/21

Forslag til vedtak:

Styret vedtar det fremlagte forslag til møteplan for høsten 2022.

Bakgrunn:

I samråd med styreleder foreslås følgende møteplan for høsten 2022:

- onsdag 14. september 2022
- onsdag 19. oktober 2022
- torsdag 15. desember 2022

EVALUERING AV MERITTERINGSORDNINGEN

Saksbehandler Frank Mortensen
Arkivreferanse 18/00773-33

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	16.12.2021	81/21

Forslag til vedtak:

Styret tar arbeidsgruppens rapport til orientering.

Styret legger til grunn at meritteringsordningen videreføres basert på etablerte kriterier og de anbefalte justeringene av hvordan ordningen operasjonaliseres.

Bakgrunn:

Som del av oppfølgingen av Stortingsmelding 16 (2016– 2017) Kultur for kvalitet i høyere utdanning vedtok styret i februar 2019 (sak 18/00773-3) en ordning med pedagogisk merittering på NHH. Meritteringsordningen ble innført for å stimulere til pedagogisk utvikling. Ordningen skal belønne vitenskapelig ansatte for deres arbeid, deres resultat og deres kompetanse innen undervisning. For å kunne bli merittert må søkerne utvikle en strukturert pedagogisk mappe. Mappen blir vurdert av en komite bestående av interne og eksterne ressurspersoner. Kriteriene som ligger til grunn for vurderingene, er relativt like på de forskjellige institusjonene innen høyere utdanning i Norge. Status som merittert underviser kan tildeles personer som over tid og systematisk har videreutviklet sin undervisningskompetanse til et nivå som er vesentlig høyere enn den forventede basiskompetansen.

Når styret vedtok ordningen i 2019, ble det samtidig vedtatt en evaluering etter tre år. I august oppnevnte derfor rektor en arbeidsgruppe for å evaluere ordningen. Medlemmene i arbeidsgruppen har vært prorektor for fagressurser Frode Sættem (leder av arbeidsgruppen), prorektor for utdanning (og merittert underviser) Stig Tenold, instituttleder Leif Hem og seniorrådgiver Frank Mortensen.

Hensikten med evalueringen har vært å trekke på erfaringene som er gjort og utarbeide begrunnede forslag til justeringer av ordningen. Arbeidsgruppen ble spesielt bedt om å ivareta hensynet til at kriteriene skal sikre at en utnevning som merittert underviser skal henge høyt – og minst på samme nivå som praktisert så langt. Videre ble arbeidsgruppen bedt om å vurdere rolledelingen mellom prorektor utdanning, som i sitt mandat blant annet har ansvar for det pedagogiske arbeidet ved høyskolen, og prorektor fagressurser, som leder Ansettelsesutvalget, i utøvelsen av ordningen.

Som det fremgår av vedlagte evalueringsrapport, er hovedkonklusjonen at meritteringsordningen har fungert som tilsiktet. Samtidig anbefales en videreføring av de

justeringene av hvordan ordningen er operasjonalisert som fant sted i 2020, og en anbefaler i tillegg enkelte justeringer i hvordan vurderingsrapportene til søkerne utformes.

Med hensyn til vurderingen av rolledelingen mellom prorektor utdanning og prorektor fagressurser i utøvelsen av ordningen, konkluderer evalueringsrapporten med at det ikke er behov for konkrete endringer. Det vises til at prosessen frem til vedtak om merittering i Ansettelsesutvalget bør ligge under prorektor fagressurser, mens prorektor utdanning bør være ansvarlig for den videre oppfølgingen. Samtidig vises det også til at de viktigste stegene i prosessen frem til merittering bør skje i samråd med prorektor utdanning. Dette må tillegges vekt i lys av at ansvaret for pedagogisk arbeid ved høyskolen tilligger prorektor utdanning. Selv om ansvarsfordelingen videreføres som anført i evalueringsrapporten, legges det derfor til grunn at de sentrale stegene i prosessen, herunder forhold ved oppnevning av bedømmelseskomitéene, skjer i samråd mellom de to prorektorene.

Vedlegg:

1. Arbeidsgruppens evalueringsrapport med forslag til justeringer
2. Prosess og bedømmelseskriterier for meritteringsordningen

Evaluering av ordningen med pedagogisk merittering ved NHH (november 2021)

Innledning

NHH innførte i 2019 meritteringsordningen for fremragende undervisere i fast stilling. I likhet med de fleste UH-institusjoner i Norge er ordningen med pedagogisk merittering inspirert av arbeidet ved UiT og NTNU. De to institusjonene var tidlig ute med en ordning som lignet mye på det som var utviklet i blant annet Lund og Umeå.

Målet med meritteringsordningen er å bidra til utvikling av en kollegial og profesjonell undervisnings- og lærerkultur. Ordningen skal videre bidra til å øke statusen til undervisningsarbeidet gjennom å anerkjenne og belønne ansatte med særlig høy kompetanse og engasjement for undervisningsoppgaven og inspirere dem og andre til ytterligere innsats. Meritteringsordningen supplerer andre virkemidler ved NHH for å fremme utdanningskvalitet.

Da styret i februar 2019 vedtok ordningen, ba styret samtidig om en evaluering etter tre år. Rektor nedsatte derfor i august 2021 en arbeidsgruppe med oppgave å evaluere ordningen. Arbeidsgruppen har bestått av prorektor for fagressurser Frode Sættem, prorektor for utdanning og merittert underviser Stig Tenold, instituttleder Leif Egil Hem og pedagogisk rådgiver Frank Mortensen.

Rektor ber om at arbeidsgruppen utarbeider begrunnede forslag til justeringer av ordningen. Videre ber rektor arbeidsgruppen om å tydeliggjøre rolledelingen mellom prorektor for utdanning, som i sitt mandat blant annet har ansvar for det pedagogiske arbeidet ved høyskolen, og prorektor for fagressurser, som leder Ansettelsesutvalget, i utøvelsen av ordningen.

Arbeidsgruppen har bedt om innspill og kommentarer fra de som var involverte i prosessen det siste året, dvs. søkere, instituttledere fra instituttene som hadde søkere og medlemmene i vurderingskomiteen. Totalt ni av de 13 forespurte har kommentert ordningen, og i tillegg er to med i arbeidsgruppen, hhv. prorektor for utdanning og merittert underviser Stig Tenold og instituttleder Leif Egil Hem. Tidligere prorektor for utdanning Malin Arve har også kommet med innspill til ordningen.

Søkerdata

I den første runden i 2020¹ var det 13 søkere. Én av disse ble merittert. I 2021² var det åtte søkere. Av dem ble fem merittert. De meritterte er underviserne ved NHH er Jan Ubøe (2020), Kjetil Bjorvatn, Iver Bragelien, Annelise Ly, Herbjørn Nysveen og Stig Tenold (alle 2021).

Oppsummering	2020	2021	Sum
Søkere ³	13	8	21
Meritterte	1	5	6

¹ Søkknadsfristen var 1. september 2019. Vedtak ble fattet i Ansettelsesutvalget i juni 2020.

² Søkknadsfristen var 1. mars 2021. Vedtak ble fattet i Ansettelsesutvalget i april 2021.

³ Totalt fem av søkerne i 2019 søkte på nytt i 2021 og av disse ble tre merittert.

Søkere	2020	2021	Sum
FIN	1		1
FOR	4	1	5
FSK	2	1	3
RRR		1	1
SAM	3	3	6
SOL	3	2	5

Søkere	2020	2021	Sum
Kvinner	4	2	6
Menn	9	6	15

Meritterte	2020	2021	Sum
FIN			
FOR	1	1	2
FSK		1	1
RRR			
SAM		2	2
SOL		1	1

Meritterte	2020	2021	Sum
Kvinner		1	1
Menn	1	4	5

Ordningen ved NHH

Informasjon om ordningen ligger på NHHs interne nettsider⁴, og det legges ut nyhetsartikler om ordningen og søknadsfrister på internavisen Paraplyen.⁵ Det første året ble det også arrangert et internseminar for interesserte. I tillegg har administrasjonen hatt kontakt med de ulike instituttene for å informere om prosess, frister og kriterier.

NHH har ikke et stort apparat for veiledning av søkere. Sammen med pedagoger fra UiB har derfor NHH utviklet et eget kurs / workshop om undervisningsmappe (teaching portfolio).⁶ Kurset er blitt gjennomført i juni de siste tre årene, med god oppslutning. Kurset ble først og fremst utviklet for ansatte som planla å søke opprykk til stilling som professor eller oppnå status som merittert underviser. Det er ikke satt av tid til å ferdigstille den enkeltes mappe, men i kurset får deltakerne råd og veiledning fra de kursansvarlige om deler av mappen. Det har vist seg at drøyt halvparten av søkerne sender et mappeutkast til pedagogisk rådgiver og samtidig ber om veiledning. Det samme gjelder en del av dem som utvikler sin mappe med tanke på søknad om opprykk til stilling som professor. Denne høsten blir det derfor prøvd ut en form der pedagogisk rådgiver arbeider mer sammen med undervisningsansvarlig på et institutt eller en merittert underviser om veiledning.

Søknaden består av et enkelt oversendelsesbrev sammen med en undervisningsmappe. I mappen skal man også legge ved dokumenter som f.eks. viser hvordan undervisningen har vært lagt opp i et emne. Søknaden bør ikke overstige ti sider. Noen institusjoner har også satt en øvre grense på ti vedlegg. NHH har valgt ikke å sette en slik begrensning.

⁴ <https://www.nhh.no/en/paraplyen/work-support/teaching-and-learning-lab/excellent-teacher-practitioner/>

⁵ <https://www.nhh.no/paraplyen/internnyheter/2019/april/bli-merittert-underviser/> og

<https://www.nhh.no/paraplyen/internnyheter/2020/desember/merittert-underviser-2021/>

⁶ <https://www.nhh.no/en/paraplyen/work-support/teaching-and-learning-lab/teaching/teaching-and-pedagogy-events/teaching-portfolio/>

Alle søkerne i 2021-runden ble intervjuet av vurderingskomiteen. Det samme ble de berørte instituttlederne (men ikke i den første søknadsrunden). Komiteen hadde dermed ca. 16 timer med intervjuer. Intervjuet skal gi søkeren mulighet til å utdype søknaden og oppklare eventuelle uklarheter. Instituttlederne ble intervjuet for å verifisere søkerens opplysninger samt gi sin bedømmelse av kvaliteten på undervisningen, det kollegiale og det undervisningsadministrative arbeidet.

Komiteen skrev en vurderingsrapport om hver enkelt søker. Disse rapportene har dels vært basert på strukturen i undervisningsmappen og dels kriteriene for merittering ved NHH. Rapportene og komiteens anbefalinger ble så oversendt Ansettelsesutvalget. Ansettelsesutvalget tar den endelige beslutningen om en søker skal gis status som merittert underviser. Ansettelsesutvalgets vedtak har i begge de to rundene vært i tråd med anbefalingene fra vurderingskomiteene.

Etter den første runden, ønsket Ansettelsesutvalget en gjennomgang av prosessen. En gruppe bestående av prorektor for HR og fagressurser Gunnar Christensen, instituttleder Jarle Møen og pedagogisk rådgiver Frank Mortensen vurderte saken for Ansettelsesutvalget.

Gruppen mente at for mange søkere i den første runden ikke hadde lang nok erfaring til å kunne komme i betraktning. Videre mente gruppen at styret hadde vedtatt at alle søkere skulle intervjues og at det var uheldig at instituttledelsen ikke var involvert i prosessen. Følgende endringer ble anbefalt og senere vedtatt av Ansettelsesutvalget i august 2020:

- For å sikre bedre informasjonsflyt og involvering skal søknadene sendes gjennom instituttleder
- Alle søkere skal kalles inn til intervju
- Et medlem av instituttledelsen, fortrinnsvis instituttleder eller undervisningsansvarlig, skal intervjues
- For å komme i betraktning, bør søkere ha undervisningserfaring tilsvarende fem år med full belastning, hvorav minst to av årene bør være undervisningserfaring fra NHH
- Rapporten fra komiteen bør inneholde en oppsummerende drøftelse
- Komiteen skal bestå av to interne meritterte undervisere, en ekstern merittert underviser, en studentrepresentant og pedagogisk ekspert

Endringene var på plass til 2021-runden og fungerte tilfredsstillende.

Kriteriene

Kriteriene for merittering ved NHH er de samme som anvendes ved andre tilsvarende institusjoner i Norge. Kriteriene er ambisiøse og legger listen høyt for å kunne bli merittert. Kriteriene har fungert godt, men kravet om at søkeren må ha et reflektert forhold til pedagogisk teori har blitt drøftet. Arbeidsgruppen ser at det kan være utfordrende å sette seg inn i relevant pedagogisk forskningslitteratur, men Kunnskapsdepartementet har vært tydelig på at undervisningen i større grad må være basert på pedagogisk forskning. Arbeidsgruppen mener at det ikke er behov for å endre kriteriene.

Rapport

Komiteen skriver en rapport om hver søker. Rapportene går deretter til Ansettelsesutvalget med anbefalinger om hvem som bør meritteres. Etter behandling i Ansettelsesutvalget, får alle søkerne tilsendt sin rapport.

Rapportene fra komiteene har vært fyldige. Det har i høringsrunden kommet ulike innspill på hvordan rapportene ytterligere kan forbedres. Komiteene har så langt vurdert hvert enkelt punkt i

undervisningsmappen og i mindre grad diskutert søkerens kvalifikasjoner direkte opp mot kriteriene for merittering. Selv om kriteriene og de enkelte punktene i NHHs mal for undervisningsmappene til dels er overlappende, er det ønskelig at komiteen strukturerer sin vurdering rundt kriteriene, heller enn punktvis etter undervisningsmappen. Det er videre spesielt viktig at søkere som ikke når opp får en god begrunnelse. Rapportene bør kunne hjelpe søkerne videre og bør følgelig på en tydelig måte vise hva som var bra og forklare hva som ikke helt holdt mål. Rapporten bør også kunne brukes i et eventuelt arbeid med ny søknad om merittering.

Pedagogisk akademi

De merittede skal bidra til pedagogisk utvikling på instituttene og på institusjonsnivå. De skal være ressurspersoner ved å bidra på f.eks. internseminarer, i FoU-prosjekter og de kan bli spurt om å sitte i vurderingskomiteer.

De merittede underviserne har betydelig kompetanse og erfaring som høyskolen har behov for. Arbeidsgruppen mener at bidraget fra de merittede vil bli mer systematisk og forpliktende om høyskolen oppretter et pedagogisk akademi, med de merittede som medlemmer. Akademiet er tenkt som et rådgivende organ for prorektor for utdanning mht. pedagogikk.

Belønningsordningen

Dagens ordning ved NHH innebærer at man blir belønnet med tre lønnstrinn ved utnevning som merittede underviser. Arbeidsgruppen har drøftet hvorvidt dette er hensiktsmessig i og med at kvalitet i undervisning allerede blir tillagt vekt ved lokale lønnsforhandlinger. Alternativet er å gå over til en engangssum som belønning ved merittering. Begge alternativene blir benyttet ved andre institusjoner i Norge.

Komiteen vil anbefale at NHH fortsetter med sin praksis å belønne utnevning til merittede underviser med tre lønnstrinn. Dette er en generøs ordning, men tydeliggjør at NHH vektlegger undervisningskvalitet, pedagogisk utviklingsarbeid og bidrag til utvikling av et godt læringsmiljø svært høyt i sin lønnspolitikk.

Rollefordeling i rektoratet

Rektor ber arbeidsgruppen tydeliggjøre rolledelingen mellom prorektor for utdanning og prorektor for fagressurser. Arbeidsgruppen finner det naturlig at prorektor for fagressurser er ansvarlig for prosessen som leder frem mot merittering, herunder utlysning, sammensetning, nedsettelse av komité og den videre saksgang frem til behandling og eventuell utnevning i Ansettelsesutvalget. De viktigste stegene i prosessen bør skje i samråd med prorektor for utdanning. Arbeidsgruppen mener også at den videre organiseringen av de merittede underviserne i et pedagogisk akademi, bør ligge under prorektor for utdanning.

Oppsummering

Meritteringsordningen er innført av Kunnskapsdepartementet. Komiteen mener ordningen har virket etter sin hensikt. Ved NHH har ordningen ført til større oppmerksomhet på undervisningskvalitet. Søkerne har utviklet sine undervisningsmapper og reflektert over egen undervisning i lys av pedagogisk faglitteratur.

Så godt som alle som har kommet med innspill til arbeidsgruppen er generelt godt fornøyd med ordningen ved NHH. Ingen har gitt uttrykk for at ordningen bør endres vesentlig. Det har likevel kommet forslag til endringer. Komiteen har drøftet forslagene, vurdert elementene i

meritteringsordningen og mener at det er behov for noen presiseringer og justeringer. Disse kommer i tillegg til de endringer som Ansettelsesutvalget vedtok i august 2020.

Arbeidsgruppen foreslår følgende:

- Vurderingsrapportene bør struktureres i henhold til kriteriene for merittering ved NHH, og ikke punktene i undervisningsmappen
- Vurderingsrapportene bør gi søkere som ikke når opp en god begrunnelse og være til hjelp med tanke på hva søkeren kan jobbe videre med for å utvikle sin undervisningspraksis og/eller kunnskap om undervisning og læring
- Arbeidsgruppen ser ikke behov for konkrete endringer mht. rollefordelingen internt i rektoratet. Prosessen frem til vedtak i Ansettelsesutvalget bør ligge under prorektor for fagressurser, mens prorektor for utdanning bør være ansvarlig for den videre oppfølgingen

Vedlegg

1. Rektor august 2020: Oppnevning av arbeidsgruppe for å evaluere ordningen med pedagogisk merittering ved NHH
2. Styresak februar 2019: Forslag til system for pedagogisk merittering ved NHH
3. Styresak februar 2019: Saksprotokoll Forslag til system for pedagogisk merittering ved NHH
4. Ansettelsesutvalget august 2020: Justeringer av de vedtatte retningslinjene for pedagogisk merittering ved NHH
5. Forslag til reviderte retningslinjer per 1. januar 2022

Sak 81/21 Vedlegg 2

EXCELLENT TEACHER PRACTITIONER (MERITTING) 2022

The Excellent Teacher Practitioner (Merittert underviser) status is granted based upon proven merit and commitment to teaching and educational excellence. Successful applicants will be awarded with a salary rise. The status is granted independently of other academic promotion schemes.

The title can only be awarded to people who develop their teaching competences systematically and over time to a level that is significantly higher than the required basic competence. To be considered as a candidate for the status as Excellent Teacher Practitioner, the applicant should have teaching experience equivalent to at least five years with full load, including at least two years of teaching experience from NHH.

The status as Excellent Teacher Practitioner is awarded based on the application and the teaching portfolio and interviews. In the application and attached documentation the applicant must describe, analyse, discuss and document systematic and targeted work to enhance educational quality.

Deadline for applications 2022: March 1

THE PROCESS

- The application should consist of a short formal application letter and a teaching portfolio. It is highly recommended that the teaching portfolio follow the [NHH structure of a teaching portfolio](#). It is advised that the teaching portfolio (appendix not included) consists of no more than 10 – 15 pages.
- The application should be sent through the department.
- An assessment committee will evaluate the applications and interview the applicants and their department heads.
- The assessment committee consists of two NHH Excellent Teacher Practitioners, an Excellent Teacher Practitioner from another institution, an external professor / associate professor in university pedagogy and a student representative from NHH.
- The assessment committee shall make a comprehensive qualitative assessment and the report should be written for each application and structured in accordance with the criteria at NHH. The assessment reports should be helpful in terms of what the applicants can work on to further develop their teaching practice and their knowledge of teaching and learning.
- The assessment committee's assessments and recommendations are submitted to the Academic Appointment Committee which makes the final decision on whom to reward the title Excellent Teacher Practitioner.
- Those rewarded receive the title «Merited underviser / Excellent Teacher Practitioner» and a salary supplement of 3 salary steps.
- The Excellent Teacher Practitioners will be part of a pedagogical academy. The members of the academy are expected to contribute to pedagogical development within their departments and at institutional level.
- The Excellent Teacher Practitioners teaching portfolios are made available on nhh.no.

ASSESSMENT CRITERIA

1. Focus on student learning

- The applicant must demonstrate a clear focus on student learning in all his/her teaching activities.
- The applicant must be aware of the connection between the teaching and evaluation forms that are chosen and learning outcomes.
- There must be a clear and reasoned connection between the applicant's teaching philosophy and learning.
- The applicant must be able to document good relations with his/her students, and that the applicant asks for and responds constructively to feedback from students.

2. Clear progression over time

- The applicant has consciously and systematically endeavoured to further develop the form and content of the teaching to support students' learning.
- The applicant has ideas and plans for further development work and to further develop his/her own teaching competence and practice in future.

3. An explorative approach

- The applicant plans, maps, evaluates and modifies his/her own teaching practice with a view to what and how student learning can best be supported.
- The applicant reflects on his/her own teaching activities in light of educational theory at university level and knowledge of subject didactics.
- The applicant carries out R&D-based teaching, both in the sense that the academic content is based on updated and relevant research in the field, that the students make use of elements from the research process in their learning work, and in the sense that the applicant uses R&D results to underpin his/her teaching.

4. A collegial attitude and practice

- The applicant shares experiences with others and interacts in a constructive manner with students and colleagues to develop teaching and the quality of the teaching.
- The applicant interacts with others through the mutual exchange of experience, for instance in discussions, at conferences and through publications.
- The applicant contributes to achieving the institution's strategic aims for educational quality.

More information: Frank Mortensen and the teaching coordinators at the departments

MIDLERTIDIG FORSKRIFT OM SENSURFRISTER FOR 2022

Saksbehandler Andrea Anddal
Arkivreferanse 21/04431-2

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Styret ved Norges Handelshøyskole	16.12.2021	82/21

Forslag til vedtak:

Styret vedtar *Mellombels forskrift om sensurfristar ved Norges Handelshøyskole (NHH)* (vedlegg 1), gjeldende for vurderinger i vår- og høstsemesteret 2022.

Bakgrunn

Hovedregelen om sensurfrister er nedfelt i Lov om universiteter og høyskoler (uhl) § 3-9 (4), som bestemmer at:

«Sensuren skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Styret selv kan gjøre unntak for enkeltksamener og kan i midlertidig forskrift etter sjuende ledd fastsette en lengre frist når det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren på tre uker.»

Forskriften skal være midlertidig, og det skal angis en opphørsdato begrunnet med varigheten av utfordringene med å skaffe kvalifiserte sensorer. Styret ved Norges Handelshøyskole har i *Mellombels forskrift om sensurfristar* av 17.12.20 (vedlegg 2) gjort unntak fra treukersfristen for enkeltksamener i studieprogrammene ved NHH for vår- og høstsemesteret 2021.

Fra og med vårsemesteret 2022 plikter NHH å overholde Universitets- og høyskolelovens treukers sensurfrist, med mindre det fattes et nytt vedtak om å gjøre unntak for enkeltksamener. Instituttene er i den forbindelse bedt om å tilbakemelde eventuelle enkeltksamener hvor det er behov for en lengre sensurfrist enn tre uker. De er også bedt om å anslå varigheten av behovet, hvor lang sensurfrist som behøves og hvilke tiltak som er iverksatt for å unngå forlenget sensurfrist i fremtiden.

Vurdering

Universitet- og høyskoleloven § 3-9 (4) krever «særlige grunner» for å fravike hovedregelen om tre ukers sensurfrist. Ordlyden tilsier at det skal mye til. Dette støttes av forarbeidene¹ hvor det fremgår at terskelen for å gjøre unntak skal være svært høy og begrunnelsesplikten er tung. Dette gjelder særlig i tilfeller hvor studenten er forhindret fra å komme videre i studieløpet eller arbeidslivet før resultatet av sensuren foreligger.

¹ Ot prop nr .85 (1993-94)

I styresak 83/18 formidlet Styret at instituttene – i forbindelse med søknad om utvidet sensurfrist – skal gjøre rede for hvilke tiltak som er iverksatt for å unngå mangel på kvalifiserte sensorer.

Seksjon for eksamen har på vegne av studieadministrativ avdeling foretatt en vurdering av om det foreligger særlige grunner for å utvide sensurfristen for enkeltksamener som gjennomføres vår- eller høstsemesteret 2022. Disse er presentert i forslaget til ny *Mellombels forskrift om sensurfristar ved Norges Handelshøyskole (NHH)*, og begrunnet i det videre.

Tilbakemelding fra Institutt for strategi og ledelse (SOL) (vedlegg 3)

MET3 Databehandling for økonomer

Det er bedt om to uker ekstra sensurfrist – totalt fem uker.

Behovet for utvidet sensurfrist er begrunnet med at MET3 er et stort emne – med nærmere 500 studenter - og at det per tid ikke er et tilstrekkelig antall kvalifiserte sensorer til å gjennomføre sensuren i løpet av tre uker.

Instituttledelsen jobber kontinuerlig sammen med emneansvarlig Trond Vegard Johannessen for å identifisere kvalifiserte støttespillere til gjennomføring av emnet og sensuren.

I januar/februar 2020 ble det lyst ut en stilling innenfor fagfeltet, men det var dessverre ingen kvalifiserte søkere. Stillingen ble igjen utlyst i 2021, men kandidaten som fikk tilbud takket nei. Instituttet er veldig interessert i å styrke dette emnet, og fagfeltet, ytterligere og er derfor i dialog med prorektor for fagressurser om en ny utlysningsprosess. De vil også jobbe med å identifisere flere støttespillere som kan bidra til undervisning, sensur og forskning.

Det er seksjonens vurdering at det er særlige grunner for å utvide sensurfristen i MET3. Seksjonen finner imidlertid ikke at det er kommet nye opplysninger som tilsier at sensurfristen bør forlenges med ytterligere én uke enn i gjeldende forskrift. Det innstilles dermed på én uke forlenget sensurfrist, totalt 4 uker.

SOL2 Markedsføring

SOL3 Organisering og implementering

Det er bedt om to uker ekstra sensurfrist – totalt fem uker.

Behovet for utvidet sensurfrist i SOL2 og SOL3 begrunnes med at det forventes mangel på kvalifiserte sensorer når disse emnene gjennomføres høstsemesteret 2022. Begge disse emnene er store høstkurs, med nærmere 500 studenter i hvert emne, og instituttet vurderer at lovendringen i uhl § 3-9 (2) med ikrafttredelse 01.08.22, sett i sammenheng med økt opptak på bachelorstudiet, vil gjøre det svært utfordrende å skaffe et tilstrekkelig antall kvalifiserte sensorer til å overholde treukers sensurfrist.

Det er seksjonens vurdering at det ikke foreligger særlige grunner som tilsier at det bør gis utvidet sensurfrist i disse emnene. I vurderingen er det lagt vekt på at det i dag hovedsakelig benyttes interne sensorer, og det er ikke sannsynliggjort at det vil være mangel på eksterne sensorer fra høsten 2022. Det innstilles dermed på at sensur gjennomføres innenfor den lovfestede treukersfristen for eksamener i SOL2 og SOL3.

Tilbakemelding fra Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap (IRRR) (vedlegg 4)

RET1 Rettslære for økonomer

Det er bedt om én uke ekstra sensurfrist – totalt fire uker.

Behovet for utvidet sensurfrist i RET1 er begrunnet med at emnet gjennomføres av et stort antall studenter – ca. 600 – og at sensurarbeidet derfor er svært ressurskrevende. De fleste av sensorene er eksterne, fordi instituttet har et begrenset antall kvalifiserte interne sensorer. Instituttet opplever at det er utfordrende å engasjere sensorer til sensurarbeidet når sensurfristen er tre uker, spesielt det antall som kreves for å gjennomføre sensur i et stort emne som RET1.

Instituttet jobber kontinuerlig med å rekruttere kvalifiserte ansatte som kan utføre sensurarbeidet. Per tid er det likevel kun 0,6 årsverk som har sensurkapasitet. Det tilbakemeldes at man på sikt vil kunne ha bygget opp et juridisk fagmiljø, slik at man da også i RET1 vil ha tilstrekkelige ressurser til å overholde treukersfristen.

Det er seksjonens vurdering at det er særlige grunner for å utvide sensurfristen i RET1. Det innstilles dermed på én uke forlenget sensurfrist, totalt 4 uker.

Tilbakemelding fra institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon (FSK) (vedlegg 5)

Autorisasjonsprøven i oversettelse

Det er bedt om to ukers ekstra sensurfrist – totalt fem uker.

Behovet for utvidet sensurfrist for autorisasjonsprøven i oversettelse er begrunnet med at det er svært krevende å skaffe det antall sensorer som er nødvendig for å gjennomføre sensuren på en forsvarlig måte.

Det er ikke mange som besitter den nødvendige kompetansen, og det er som regel fagpersoner med annet fulltidsarbeid som gjennomfører sensuren. Ved å kreve at sensuren gjennomføres innen tre uker vil man risikere å miste kvalifiserte sensorer. Det er ikke innenfor NHHs strategi å tilknytte seg fagpersoner innen de rullerende språkfagene, og det er dermed forventet at sensormangelen vil vedvare.

Det er seksjonens vurdering at det er særlige grunner for å utvide sensurfristen for autorisasjonsprøven i oversettelse. Det innstilles dermed på to uker forlenget sensurfrist, totalt 5 uker.

Vedlegg

1. Forslag til Mellombels forskrift om sensurfristar ved Norges Handelshøyskole (NHH) for 2022.
2. Mellombels forskrift om sensurfrister, gjeldende for 2021.
3. Tilbakemelding fra SOL
4. Tilbakemelding fra IRRR
5. Tilbakemelding fra FSK

Sak 82/21 Vedlegg 1

Mellombels forskrift om sensurfristar ved Norges Handelshøyskole (NHH)

Fastsett av Styret 16. desember 2021 med heimel i lov av 1. april 2005 om universiteter og høyskoler § 3-9 og § 8-2.

§ 1 Område denne forskrifta gjeld for

Forskrifta gjeld nærare oppgjevne eksamenar i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og for autorisasjonsprøve i oversettelse (translatøreksamen) ved Norges Handelshøyskole.

§ 2 Kunngjeringsdatoar for ordinære eksamenar i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon

Sensur vert kunngjort seinast fire veker etter eksamensdagen i RET1 Rettslære for økonomer og MET3 Databehandling for økonomer.

§ 3 Kunngjeringsdatoar for autorisasjonsprøve i oversettelse

Sensur vert kunngjort seinast fem veker etter eksamensdagen i autorisasjonsprøve i oversettelse.

§ 4 Ikraftsetjing mm

Forskrift tek til å gjelde frå og med eksamenar avlagt i vårsemesteret 2022 og gjeld til og med eksamenar avlagt i haustsemesteret 2022. For eksamen i emne som ikkje er nemnd i forskrift, gjeld fristen på tre veker etter Lov om universiteter og høyskoler.

Unntak for ordinær sensurfrist gjeld det semesteret emnet vert undervist.

Sak 82/21 Vedlegg 2

Mellombels forskrift om sensurfristar ved Norges Handelshøyskole (NHH)

Fastsett av Styret 17. desember 2020 med heimel i lov av 1. april 2005 om universiteter og høyskoler § 3-9 og § 8-2

§ 1 Område denne forskrifta gjeld for

Forskrifta gjeld nærare oppgjevne eksamenar i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og for autorisasjonsprøve i oversettelse (translatøreksamen) ved Norges Handelshøyskole.

§ 2 Kunngjeringsdatoar for ordinære eksamenar i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon

Sensur vert kunngjort seinast fire veker etter eksamensdagen i MET3 Databehandling for økonomer og RET1 Rettslære for økonomer.

§ 3 Kunngjeringsdatoar for autorisasjonsprøve i oversettelse

Sensur vert kunngjort seinast fem veker etter eksamensdagen i autorisasjonsprøve i oversettelse.

§ 4 Ikraftsetjing mm

Forskrifta tek til å gjelde frå og med eksamenar avlagt i vårsemesteret 2020 og gjeld til og med eksamenar avlagt i haustsemesteret 2020. For eksamen i emne som ikkje er nemnd i forskrifta, gjeld fristen på tre veker etter Lov om universiteter og høyskoler.

Unntak for ordinær sensurfrist gjeld det semesteret emnet vert undervist.

Til: Seksjon for eksamen

Bergen, 01.12.2021

MIDLERTIDIG FORSKRIFT OM SENSURFRIST

Søknad om midlertidig utvidet sensurfrist for obligatorisk bachelor undervisning høst 2022

MET3 Databehandling for økonomer er et obligatorisk bachelorkurs med nærmere 500 studenter. Kurset tilbys hver høst og vurderingformen er en gruppebasert hjemmeeksamen som går over fem (5) dager hvor besvarelsene i snitt er på 25-30 sider.

Instituttledelsen, i samråd med kursansvarlig for MET3, Trond Vegard Johannessen, jobber kontinuerlig for å identifisere kvalifiserte støttespillere til både gjennomføring av kurset og sensur. I januar/februar 2020, ble det lyst ut en stilling innenfor fagfeltet, men det var dessverre ikke kvalifiserte søkere. Stillingen ble igjen lyst ut våren 2021, og et tilbud om stilling ble sendt ut. Vedkommende takket dessverre nei og instituttet har lyst ut stillingen nok en gang, samtidig som vi jobber for å identifisere flere kandidater som kan bidra til både undervisning, sensur og forskning innenfor dette fagfeltet.

Det vises også til nye retningslinjer i henhold til eksternsensur som vil tre i kraft fra høsten 2022. Ifølge denne endringen vil det innføres krav om full eksternsensur på alle vurderingselementer, som en stor endring fra nåværende ordning. Instituttet har på plass intensjonsavtaler med mange flinke og kvalifiserte sensorer, men vi ser oss nå nødt til å utvide denne gruppen for å kunne håndtere den forventede mengden av eksternsensur. Denne situasjonen gjelder ikke bare for NHH, i dette tilfellet SOL, men vil være også være en overgangsfase for samtlige undervisningsinstitusjoner.

Denne endringen må også vurderes opp mot økt antall studenter som tas opp på bachelorprogrammet generelt, noe som vil påvirke sensurkapasiteten i SOL2 Markedsføring samt SOL3 Organisering og Implementering. I disse obligatoriske bachelorkursene, med nærmere 500 studenter hver, er det lagt opp til en individuell vurderingsform. Full eksternsensur vil derfor også kreve flere kvalifiserte sensorer innenfor disse fagområder.

Sensurkapasiteten er dessverre fremdeles nedsatt for MET3 Databehandling. I tillegg vurderes kapasiteten i forhold til SOL2 og SOL3 som nedsatt på grunn av endring i retningslinjer om eksternsensur. Vi søker derfor utvidet sensurfrist på 5 (fem) uker i perioden 01.01.2022-31.12.2022.

Vennlig hilsen

Elaine Pettersen
Administrasjonssjef
Institutt for strategi og ledelse

Kopi: Trond Vegard Johanessen, Institutt for strategi og ledelse, Inger Stensaker, Institutt for strategi og ledelse, Christine B. Meyer, Institutt for strategi og ledelse og Leif. E. Hem, Institutt for strategi og ledelse.

Sak 82/21 Vedlegg 4

NHH

Til
Studieadministrativ avdeling

Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap

Vår referanse:
21/04431-4

Vår dato:
30.11.2021

Midlertidig forskrift om sensurfrister - svar fra RRR

Viser til brev vedrørende Midlertidig forskrift om sensurfrister.

Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap har behov for å be om unntak fra treukersfristen for sensur for bachelorfaget RET1 Rettslære for økonomer, og ber om fire ukers sensurfrist.

Kurset RET1 Rettslære for økonomer er obligatorisk bachelorkurs med ca 600 studenter som avlegger eksamen hver høst. Samtlige sensorer som er involvert i sensurjobben er eksterne, da instituttet kun i begrenset omfang har kvalifiserte sensorer internt. Det er en utfordring å skaffe nødvendig antall sensorer med fire ukers sensurfrist og utfordringen blir enda større dersom sensurfristen blir redusert til tre uker.

Instituttet har de siste årene jobbet med rekruttering av nyansatte og en større del av sensuren utføres nå av interne enn hva det er gjort tidligere. I de juridiske fagene har vi likevel fortsatt utfordringer med p.t. kun 0,6 årsverk fast ansatt som har begrenset med sensurkapasitet. Vi er derfor helt avhengig av å engasjere sensorer som har fulltidsjobber andre steder enn NHH. På masternivå er sensurfristen redusert til tre uker for de juridiske kursene instituttet tilbyr i MRR-studiet. Instituttet har erfart at det har vært mer utfordrende å engasjere sensorer til denne jobben etter sensurfristen ble redusert, men siden omfanget av studenter er vesentlig mindre på disse kursene enn for kurset RET1 Rettslære for økonomer har det latt seg ordne. Det jobbes med å bygge opp et juridisk fagmiljø ved NHH og etter hvert som dette vokser frem er det mer sannsynlig at eksamen med ordinær sensurfrist kan gjennomføres for RET1.

Med bakgrunn av dette melder Institutt for regnskap, revisjon og rettsvitenskap behov for videreføring av utvidet sensurfrist for RET1 Rettslære for økonomer.

Med vennlig hilsen

Finn Kinserdal
Instituttleder

Maren Dale-Raknes
Administrasjonssjef

Vedlegg:

Kopi til
Seksjon for eksamen, Inger Dagestad

Sak 82/21 Vedlegg 5

NHH

Til
Seksjon for eksamen

Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon

Vår referanse:
21/04431-3

Vår dato:
29.11.2021

Midlertidig forskrift om sensurfrister - svar fra FSK

Vi viser til henvendelse til instituttene vedrørende *Mellombels forskrift om sensurfrister*, datert 12.11.2021. Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon vil også for 2022 be om unntak fra treukersfristen og forlenget sensur.

Vi ber om at sensurfristen utvides med to uker, til fem uker, for følgende fag:

Autorisasjonsprøve i oversettelse (translatøreksamen).

Vi begrunner dette med at det er svært krevende å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle eksamen på en forsvarlig måte. Sensorene ved denne eksamenen er eksterne fagpersoner i fulltidsarbeid. Svært få personer i Norge besitter den nødvendige kompetansen. Det er en reell fare å miste flere av våre sensorer dersom ikke 5-ukersfristen opprettholdes.

Det er en særlig utfordring at det utenom de faste språkene (engelsk, fransk, spansk og tysk) er språk som det svært sjelden arrangeres autorisasjonsprøve for. Eksempelvis italiensk, kinesisk og nederlandsk for høsten 2022. Det ligger ikke innunder NHHs eller instituttets strategi å knytte fast til seg fagpersoner innen de rullerende språkene og utfordringene med å få kvalifiserte sensorer forventes å vedvare.

Med vennlig hilsen

Beate Sandvei
instituttleder

Silje Grønner Stang
fungerende administrasjonssjef

Kopi til

Seksjon for eksamen, Andrea Andal, Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon, Beate Sandvei, Institutt for fagspråk og interkulturell kommunikasjon, Fitia Andria

EVENTUELT - MØTE 9/21

Saksbehandler Randi Holmås
Arkivreferanse 21/03485-4

Utvalg
Styret ved Norges Handelshøyskole

Møtedato
16.12.2021

Utvalgsnr
83/21

Forslag til vedtak:

Vedtak i saker under eventuelt behandles i møtet.